

ARAMA KONFERANSI: GEBZE UYGULAMASI DR. ENGİN KARAMAN

Genel Yayın Yönetmeni / Editor in Chief • C. Cansın Selin Temana

Kapak & İç Tasarım / Cover & Interior Design • Serüven Yayınevi

Birinci Basım / First Edition • © Eylül 2023

ISBN • 978-625-6450-77-6

© copyright

Bu kitabın yayın hakkı Serüven Yayınevi'ne aittir.

Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz, izin almadan hiçbir yolla çoğaltılamaz. The right to publish this book belongs to Serüven Publishing. Citation can not be shown without the source, reproduced in any way without permission.

Serüven Yayınevi / Serüven Publishing

Türkiye Adres / Turkey Address: Kızılay Mah. Fevzi Çakmak 1. Sokak

Ümit Apt No: 22/A Çankaya/ANKARA

Telefon/ Phone: 05437675765

web: www.serüvenyayınevi.com

e-mail: serüvenyayınevi@gmail.com

Baskı & Cilt / Printing & Volume

Sertifika / Certificate No: 47083

Arama Konferansı: Gebze Uygulaması

Dr. Engin Karaman

Azimet ÇAKMAK'ın anısına,

TEŞEKKÜRLER

Bu çalışmamızın oluşturulmasında öncü olan, Arama Konferansı yürütücülüğü konusunda alanın uzmanlarından Prof. Dr. Ali AKDEMİR'e ve projenin teknik ve desteğinin önemli bir ögesi olan Derya TEKİN'e ve Canan KARAMAN'a teşekkürleri borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜRLER	VI
1. ARAMA KONFERANSI.....	1
1.1 Arama Konferansları Nedir?	3
1.2. Arama Konferanslarının Tarihçesi	10
1.3. Arama Konferansının Tasarım Süreci... ..	12
1.4. Arama Konferansı Unsurları ve Özellikleri	16
1.5. Arama Konferansının Yürütülmesinde Dikkate Alınması Gereken Hususlar	19
1.6. Arama Konferanslarının Kullanım Alanları.....	20
1.7. Arama konferanslarının geleceği.	22
2. SANAYİ VE GÖÇÜN İZİNDE YÜKSELEN BİR KENT: GEBZE.....	23
2.1. Gebze'nin Sosyoekonomik Yapısı.....	32
3. UYGULAMA.....	38
3.1. Birinci Oturum-Birinci Bölüm: Sorun Grupları ve Öncelikler, Sorun Gruplarına Göre Sorun Önceliklerinin Belirlenmesi	42
3.1.1 Sorun Grupları ve Öncelikleri	45
3.2. İkinci Oturum-İkinci Bölüm: Gebze'nin SWOT Analizi.....	52
3.3. Üçüncü oturum-Üçüncü Bölüm: Gebze'nin Geleceğinin Tasarımı, Hedef- Strateji	55

3.4. Dördüncü Oturum-Dördüncü Bölüm: Gebze'nin Misyon ve Vizyon Bildirgeleri ...	59
3.4.1. Hedef Misyon-Vizyon İlkeleri Tespiti	60
4. SONUÇ	62
KAYNAKÇA	65
EK1: Arama Konferans Anketi.....	70

1. ARAMA KONFERANSI

İlkel avcı toplayıcı yaşamdan, bir arada yaşayan toplumsal forma evrilmeye birlikte insanlık gerek kendini gerekse de çevresini (doğayı) değiştiren bir özne oldu. Birlikte yaşamının ortaya çıkardığı fırsat ve avantajlar toplumsal ilerlemede muazzam bir devrim sağladı. Özellikle sanayi devrimlerinin yol açtığı teknolojik ilerleme ve sermaye birikimi Dünya'nın dönüş hızına hız kattı. Bununla birlikte diyalektik yasalar da aynı ivme de gelişti. Toplumlar bir taraftan hızlı bir değişim süreci deneyimlerken, diğer taraftan ise ciddi sosyal ve çevresel sorunlarla (işsizlik, yoksulluk, evsizlik, açlık, şiddet ve çevresel bozulma gibi) karşı karşıya geldi. Özellikle ekonomide çeşitli eşitsizliklerin artması ve gelir dağılımındaki adaletsizlik, bireylerin toplumlarına duyduğu aidiyet ve güvenini giderek azaltmış, bu olayların sonucunda ise kurulan birlikteliklerde bozulmaların baş göstermeye başladığı ortaya çıkmıştır (Fukuyama, 1995:96).

Sosyal bilimciler, hızlı teknolojik değişimler, ekonomik dalgalanmalar, belirsizlikler ve olayların öngörülemez şekilde gelişmesinin "çalkantılı bir ortamda" yaşadığımızın kanıtı olarak öne sürerler (Morley, 1989:9; Trist,

1980:113). Meşhur fizik kanunu olan Termodinamiğin ikinci yasası da aynı kavram üzerine inşa edilir. “*Tüm doğa olayları düzenli olandan düzensiz olana doğru akış gösterir*”. Değişim ve gelişiminde lokomotif bu doktrindir.

Trist’e (1980:121) göre, çalkantılı bir ortama etkin bir şekilde adapte olmanın anahtarı, insanların diğer gruplarla iş birliği yaparak arzu edilen bir gelecek yaratabileceği algısına dayanan, etkileşimli bir problem çözme metodolojisinden geçer. Çalkantılı ortamın oldukça karmaşık ve birbirine bağımlı bir dünyaya sahip olmasından dolayı, kurumlar arası ve paydaşlar arası katılım ihtiyacı giderek artırmaktadır. Sonuç olarak büyük grup müdahaleleri olarak adlandırılan yeni yöntemler literatürde kendine yer bulmaktadır. Büyük grup müdahaleleri sisteminin örnekleri arasında ise arama konferansı, gerçek zamanlı stratejik değişim, açık alan ve konferans gibi yöntemler öne sürülebilir (Polanyi, 1999:12). Arama konferansı kuramcıları, bir grup benzer düşünen insanın demokratik bir ortamda bir araya geldiği zaman, enerjilerinin ortama yansıdığını ve anlamlı diyalogların ortaya çıktığını ileri sürer. Bu çalışma kapsamında Arama Konferansı literatürü incelenecektir. Ardından gerçek hayat uygulaması olarak

Gebze örnekleme çalışılacak ve okuyucuya rehber olacak bir kaynak geliştirilecektir. Son olarak çalışma 2020 yılında gerçekleşmiş ama gerek pandemi gerekse de teknik nedenlerden dolayı yayına geç sunulmuştur. Projenin yapıldığı tarih ile günümüz koşulları arasında önemli değişimler ve gelişmeler olduğu unutulmadan çalışmayı o şekilde değerlendirmek yerinde olacaktır.

1.1 Arama Konferansları Nedir?

Arama konferansları, katılımcı ve etkileşimli bir uygulamadır. Ortak görüş yaratma, ortak sorunlara çözüm bulma, daha iyiye ulaşma, gelişmek için neler yapılması gerektiğini belirleme ve ortak hedefler seçmeyi sağlayan bir çalışma düzenidir. Klasik olmayan konferans düzeni içinde, ortak akıl aramak üzere 40 dolayında “iddia sahibini” 2-3 gün süre ile bir araya getirir.

Arama konferansları, 1970’lerin başında Avustralyalı bilim adamı Fred Emery tarafından geliştirilmiştir. Emery, arama konferanslarını, karmaşık sorunları çözmek için insanların bilgi ve deneyimlerini bir araya getirmenin bir yolu olarak görür. Arama konferansları, bugün dünyanın birçok ülkesinde kullanılmaktadır ve kamu, özel ve sivil toplum

sektörlerinde bir dizi farklı alanda kullanılmaktadır.

Dingsyør ve Moe (2008) Arama Konferansını; türbülans, oynaklık ve belirsizlikle karakterize edilen ortamlarda katılımcı stratejik planlama için bir yöntem olarak tariflerken, Baskerville ve diğerleri de (2003:71) Arama Konferansını katılımcıların geliştirmekte olan modelleri, stratejileri ve internet yazılımlarını geliştirmekle ilgili zorlukları ele alan, vizyon tabanlı bir yaklaşım olarak nitelendirilir. Bu bağlamda, arama konferansları karmaşık problemlere çözüm bulmada yardımcı olan bir araştırma yaklaşımı olarak değerlendirilebilir.

Arama konferansı yaklaşımı, “tüm sistemi odaya sokmaya” ve bu sistemin yeni hedefleri veya tehditleriyle yüzleşen kendi kendini örgütleyen gruplara dayanır (Axelrod 1992; Williams 1979). Her türlü stratejik planlama için sağlam hedefler ve eylem planları geliştirmek üzere sistemin üyelerini (muhtemelen çatışan veya en azından farklı görüşlere sahip olan) bir araya getirmeyi içeren etkili, katılımcı ve kendi kendini yöneten bir yöntemdir (Emery ve Purser 1996). Arama konferansları, karmaşık sorunlara çözüm bulmaya yardımcı olan bir araştırma yaklaşımıdır. Bu

nedenle, özellikle fikir alışverişinin amacının bir soruna farklı uzmanların görüşlerini dahil ederken birden çok açıdan bakmak olduğu ortamlarda, tartışma ve müzakere yoluyla öğrenmeyi geliştirmede çok faydalıdırlar.

Arama konferansı, Delphi çalışmaları, odak grupları ve diğer nominal grup teknikleri gibi grup teknikleriyle de karıştırılabilir. Ancak arama konferansları ile diğer grup teknikleri arasında yapıları, amaçları ve uygunlukları açısından bazı temel farklılıklar vardır. Örneğin, odak grupları ve Delphi çalışmaları gibi grup tekniklerinde, katılımcılar gelecekteki sonuçların kesin ifadelerine odaklanır ve tartışılan konular veya sonuçlar ayrı olarak ele alınır. Bununla birlikte, bir arama konferansında, katılımcılar toplu olarak mevcut senaryoları ve olası gelecekteki eğilimleri belirler ve gelecekteki sonuçlara giden yolu haritalandırır (Williams 1979). Arama Konferanslarında beyin fırtınası tekniğinden etkin olarak yararlanılarak ortak akıl yordamıyla ortak görüşler üzerinde buluşulmaya çalışılır (Aktan, 2008).

Arama konferansı, sunum yapan kişi, ders, konuşma veya eğitim oturumu içermemesi bakımından benzersizdir. Herkese konuşma fırsatı verilir ve sözler herkesin görebileceği şe-

kilde beyaz tahta veya çizelge kağıdı gibi ortak bir yere kaydedilir (Rehm ve ark. 2002).

Arama konferansının, görüşmeler, odak grupları, anketler ve diğer grup teknikleri gibi veri toplama yaklaşımlarına göre çeşitli avantajları vardır. Arama konferansı yaklaşımı, araştırmacının ve araştırma sürecindeki katılımcıların harcaması gereken zaman ve çaba açısından ekonomiktir. Arama konferansları, görüşülen farklı kişilerle farklı durumlarda röportaj yapmak için birden fazla gezi yaparak zaman harcamak yerine, bu farklı kişileri ortak bir zamanda ortak bir foruma getirerek hem araştırmacı hem de katılımcılar için değerli zaman tasarrufu sağlar. Farklı bağlamlardaki bireylerle etkileşim sürecinden kaçınılır ve araştırmacı, farklı bireylerle farklı zamanlarda yapılan konuşmalar arasında bağlantılar kurmaya çalışmaktan kurtulur. Ayrıca, bu, araştırmacının (ve görüşülen kişilerin) sonraki görüşülen kişilerden toplanan yeni içgörülere veya farklı bakış açılarına dayanan açıklamalar için önceki görüşülen kişilerle tekrar ziyaretlerinden veya takip görüşmelerinden kaynaklanabilecek görüşme süresine ek yatırım yapmasını sağlar. Bir arama konferansında, devam eden konuşmaların dinamiği görülebilir. Bu soh-

betler, ya belirli bakış açılarının güçlenmesi ve onaylanmasıyla ya da farklı bakış açılarıyla sonuçlanabilir.

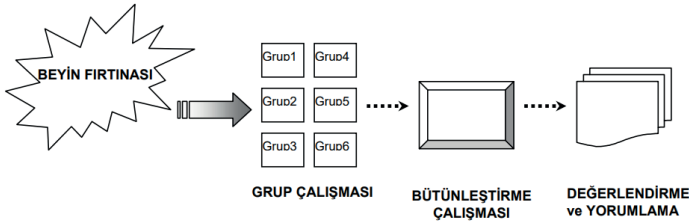
Bu süreç, bir veya daha fazla bakış açısıyla sonuçlanabilir, ancak araştırmacı, bir tartışmayı yeniden ziyaret edebilir veya arama konferansı sırasında gündeme getirilen herhangi bir noktayı açıklığa kavuşturabilir. Arama konferansı sırasında toplanan verilerin analizi, araştırmacı ve katılımcılar arasında daha fazla takip görüşmeleri gerektirebilir. Bununla birlikte, bir arama konferansı sırasında ileri geri tartışma fırsatı, görüşmelere kıyasla önemli ölçüde zaman ve çaba tasarrufu sağlarken, sabit bir anket veya anketin toplayabileceğinden daha zengin bir veri seti sağlar. Böylece arama konferansları, katılımcılar arasında belirsiz bir ileri geri bilgi aktarımına güvenmek yerine, sınırlı bir zaman çerçevesi içinde veri toplamayı sıkıştırabilir.

Zaman ve çabanın yanı sıra, veri toplama ve katılım için tek lokasyonla ilişkili daha küçük bir parasal maliyet de vardır. Bu avantaj, ilgili konuları tartışmak üzere paydaşları çekmek için kritik öneme sahiptir. “Kanıtlar, grup müdahalelerinin karar verme döngü sürelerini kısaltabileceğini, yaratıcı tepkiler ve stratejiler üretebileceğini ve eyleme bağlılığı artırabileceğini gösteriyor” (Worley ve diğerleri, 2011, s. 4).

Arama konferansı yaklaşımının başarı olasılığı yüksektir, çünkü bu çalıştaylar konular toplu olarak tartışıldığından yüksek miktarda enerji yaratabilir. Herkes aynı konuya ilgi duyduğundan, katılımcılar kendilerinin veya kuruluşlarının özellikle yatırım yaptıkları bir alanda farklı bakış açıları sunarlar. Bu farklı bakış açıları, bireylerin birbirlerinin enerjisini çekebilecekleri enerjik bir tartışma yaratır. Tartışma süreci, katılımcıların konu hakkındaki düşüncelerini iletmeleri için tek yönlü bir çıkış sağlayan görüşmeden sonra gelişir. Arama konferansında, katılımcılar yalnızca ifade etmekle kalmaz, aynı zamanda konuyla ilgili iç görülerini geliştirirler.

Arama konferansları, eldeki soruna daha geniş bir perspektif sağladıkları için odak gruplarından daha iyi çalışır. Arama konferansları tartışma, yenilik ve planlama için masaya farklı bakış açıları getirdiğinden, keşif, tasarım, değerlendirme veya uygulama için yararlı olabilirler (Axelrod 1992).

Arama konferansları, konu alanına ilişkin bilginin sınırlı olduğu durumlarda özellikle kritiktir, çünkü farklı ilgili tarafların etkileşimi soyut teorileştirmenin ötesine geçerek fiili planlama alanına girer.

Şekil...: Arama konferansı yol haritası (Babüroğlu ve diğerleri, 2010)

Arama Konferansının ilk bölümünde, katılımcılar değişim gündemindeki konuyla ilgili son zamanlarda yaşanan gelişmeler ve mevcut sorunları beyin fırtınası yaparak dile getirirler. Daha sonra, öncelikli konuları belirlemek amacıyla grup çalışmaları yapılır ve arama konferansı bu şekilde devam eder. İkinci bölümde, katılımcılar çeşitli gruplara ayrılır ve gelecekteki iyileşme ve gelişmeler için önerilerde bulunurlar. Farklı grupların sunumları birleştirilerek ortak bir vizyon ve misyon oluşturmaya çalışılır. Ortaya çıkan ortak akıl, avantaj getirecek unsurları, ana hedefleri, stratejileri ve stratejik açıdan öncelikli konuları içerir. Arama Konferansı sonunda, oluşturulan ortak akıl değerlendirilerek rapor haline getirilir. Bu raporda, Arama Konferansı yöneticisinin özeti ve çalıştay notları, değişim gündemi ve grubun geleceğini şekillendiren vizyon, misyon, hedefler ve stratejik planlar yer alır. Çalıştay

notları, Arama Konferansı sırasında yürütülen tüm çalışmaları, tartışmaları ve değerlendirmeleri içeren bir belgedir.

1.2. Arama Konferanslarının Tarihçesi

Arama konferansı metodolojisinin kökleri, Sosyal bilimlerde bireysel, grup ve sistem sorunlarına uygun katkılar sağlamak amacıyla 1940 yılında kurulan Tavistock Enstitüsüne kadar uzanır (Kaul, 2014:129). Ayrıca büyük grup müdahaleleri için temellerin çoğu bu enstitüde atılmıştır (Bunker ve Alban, 2006:48). Eric Trist, Tavistock Enstitüsü'nün kurucularından biri olarak, 1950'lerde İngiliz kömür madenlerinde çalışırken Avustralyalı meslektaşı Fred Emery ile birlikte organizasyonlarda sosyal ve teknik sistemlerin uyumunu analiz etmek için bir yöntem geliştirdi. Yaptıkları araştırmalar sonucunda, mevcut bir sosyal sistemde, yeni teknolojik değişikliklerin verimliliği düşürebileceği ve memnuniyetsizlik yaratabileceği sonucuna vardılar (Emery ve Trist, 1960). Bu bağlamda, sistemin bir bölümünde yapılan değişiklikler, diğer kısımlarda da çeşitli etkilere neden olabilir. Bu durum suya bir taş atmak gibi, sistemin bir bölümünü değiştirmenin sürekli yayılan bir rahatsızlık

yaratmasına neden olması anlamına gelir. Yaşanan değişikliklerin bireyler arasında çeşitli çatışmalara yol açabileceği gözlenmektedir. Özellikle Avrupa’da 1960’lardan beri, bu “sosyo-teknik sistemler” ile organizasyon geliştirme yaklaşımı yaygın bir şekilde kullanılmaya devam edilmektedir (Starodub, 2001:32).

İlk arama konferansı, 1960’larda Fred Emery ve Eric Trist tarafından, bir jet motoru öncüsü olan Bristol Aero Engines ve bir piston şirketi olan Siddeley’in birleşmesi ile ilgili organizasyonel değişim yönetimi için tasarlanmış ve geliştirilmiştir (Fuller ve diğerleri, 2000). Birleşen şirket Bristol Siddeley, Rolls Royce ile rekabet halindeydi ve arama konferansının görevi, birleşen varlık için birleşik bir strateji, misyon, liderlik ve değerler yaratmaktı. Arama konferansı beş buçuk gün boyunca Bristol, Birleşik Krallık’ta gerçekleştirildi ve on bir üyeyi içeriyordu (Fuller ve diğerleri 2000).

Başlangıçta Emery ve Trist tarafından geliştirilen arama konferansı, zaman içinde bir dizi farklı çeşide sahip olacak şekilde gelişti; Buradaki amaç, stratejik değişimi toplu olarak planlamak ve yönetmek için farklı geçmişlere sahip insanları bir araya getirmektir

(Emery ve Purser 1996; Fuller ve diğeri 2000; Weisbord ve diğeri 2000).

Yöntem, sosyal, çevresel ve ekonomik problem çözme, topluluk geliştirme ve ayrıca kuruluşlar tarafından yeni girişimleri test etmek, yeni stratejiler geliştirmek ve birleşmeler gibi değişen senaryolarla başa çıkmak için etkin bir şekilde kullanılmıştır. Farklı bakış açılarının çatışabileceği karmaşık durumlarda veya gelişmekte olan ve değişen ortamlarda yeni stratejiler geliştirmek için özellikle etkilidir (Rehm ve ark. 2002).

1.3. Arama Konferansının Tasarım Süreci

Arama konferansları, karmaşık sorunları çözmek için etkili bir araçtır. Arama konferansları, insanların bilgi ve deneyimlerini bir araya getirmenin, ortak akıl yaratmanın ve ortak hedefler belirlemenin bir yoludur (Kaul, 2014). Literatürde bir arama konferansı yürütme sürecine ilişkin birçok yönerge vardır.

Williams (1979), beş oturumluk bir süreci şöyle tanımlar:

- Ele alınan sorunla ilgili olarak teknolojinin etkisi, belirsizlik, tehditler vb. gibi geniş eğilimlerin belirlenmesi

- Kuruluşun veya endüstrinin neden ve nasıl ortaya çıktığını ve gelişme veya değişimi etkileyen faktörlerin açıklanması
- Gelecekte izlenecek geniş amaçları belirlemek, arzu edilen gelecekleri tasarlamak
- Çalışmayı farklı ihtiyaçlara veya sorunlara ve bunların çözümüne odaklanan alt gruplar arasında bölmek.
- Alt grupların çalışmalarını gözden geçirmek ve değişim stratejilerini uygulamak için planlar yapmak

Emery ve Purser (1996) tarafından belirtilen şekliyle, tipik bir arama konferansının tasarımı süreci şunlardan oluşmaktadır:

- Geçmişin ve güncel olayların analiz edilmesi sürecinin gerçekleştirilmesi,
- Geçmiş analizin derinlemesine incelenmesi,
- Arzu edilen geleceğe yönelik düşüncelerin belirlenmesi,
- Arzu edilen geleceğin yaratılması sürecinin gerçekleştirilmesi. Bu aşamada, geçmiş, mevcut ve gelecek zamanı kapsayan en iyi eylem planlarının oluşturulması,

- Son olarak, eylemlerin hayata geçirilmesi ve yayılımının sağlanması.

Gustavsen'e (2006:19) , demokratik bir diyalogun sahip olması gereken özellikleri şu şekilde sıralamıştır:

- Diyalog tek yönlü bir iletişim şeklinde değil, ver-al ilkesine dayanmalıdır.

- Tartışmalara konuyla ilgisi olan herkesin katılımı sağlanmalıdır.

- Katılımcıların, etkinliğe aktif olarak katılmalarına önem gösterilmeli ve teşviklendirilmesi elzemdir.

- Tüm katılımcılar diyalog sürecince eşit hak ve konuma sahip olmalıdır.

- Tüm katılımcıların ele alınan konuyu iyi bir şekilde anlamaları sağlanmalıdır.

- Büyüyen bir tartışma bastırılmadan ama müzakere yoluyla ile çözülebilmelidir.

- Diyalog, ortak bir eylem için kararlar oluşturulmasını sağlayabilmelidir.

Warzynski (2004:109), molalar ve yemekleri de içeren dokuz adımlı bir arama konferansı sürecini ele almaktadır:

1. Öncelikle katılımcıların birbirleriyle

tanışma toplantısı düzenlenir ve konferansın hedefleri ile düzeni katılımcılara açıklanır (15 dakika). Bu süre içinde, katılımcılar birbirleriyle üç dakika kadar her soru için fikir alışverişi yaparlar.

2. Daha fazla fikir alışverişi için ekstra zaman verilir. Bu etkinlik normal şartlarda yaklaşık 45 dakika sürer.

3. Katılımcılara bilgileri kendi başlarına düzenleme imkanı tanınır (10 dakika).

4. Kısa bir mola verilir (15 dakika).

5. Katılımcılar, birbirleriyle benzer olan soruları, fikirleri veya temaları bir araya getirir ve sınıflandırır (60 dakika).

6. Öğle yemeği için bir ara verilir (60 dakika).

7. Grup sunumları gerçekleştirilir. Her grup için yaklaşık olarak 20 dakika süre verilir (2 saat).

8. Kısa bir mola verilir. Bu molada katılımcılar, önemli sorular için öncelik belirlerler (15 dakika).

9. Gruplar, ilk projeleri için planlama araştırmalarını yaparlar (60 dakika).

10. Moderatör, katılımcıların görüşlerine kısa bir özet sunar ve yapılan görüşmelerden sonuçlar çıkararak sonraki adımların belirlenmesine yardımcı olur (30 dakika).

Katılımcıların geniş grup çalışmalarında arama konferansı sürecini iyi anlamaları önemlidir. Çünkü katılımcılar, planların uygulanmasından ve yayılmasından sorumlu kişiler olarak konferans sürecinde görev alırlar. Tüm gündem verileri bir tahta üzerine kaydedilir ve herkesin görebileceği bir yere asılır. Böylelikle katılımcıları yanlış bir yöne yönlendirecek eylemlerin de önüne geçilmiş olur (Neumann, 2000:45).

1.4. Arama Konferansı Unsurları ve Özellikleri

Tamamen yeni fikirlerin üretildiği ve tartışıldığı etkinlikte esas olarak iki temel özne yer alır. Bunlar moderatör ve katılımcılar olarak tanımlanabilir. Bunun dışında destek ekibi ve sponsor öğelerinde belirtmek gerekir. Konferansın merkez halkasını moderatör olarak tanımlanan yürütücü oluşturur.

Moderatörün birincil amacı, iş birliği ve yaratıcılık ortamını cazip bir hale getirmektir. Böylece süreci düzenli ilerleterek, ortaya çıkabilecek çatışmaları kolaylaştırmaya çalışır

(Granata, 2005:48). Özellikle tartışmalar canlı hale geldiğinde, deneyimli bir moderatörün grubu kontrol etmesi gereklidir. Bir diğer önemli görev ise, süreci sonuçsuz ve verimsiz çatışmalardan arındırmaktır. Katılımcılar arasında farklı görüş ayrılıkları zaman zaman olabilir. Yöneticinin rolü, farklı bakış açılarını uygun bir şekilde açıklamak ve açıklamaların anlaşıldığından emin olmaktır (Guzman, 2005:55).

Arama konferansı yöneticileri, temelde “Tüm algılar geçerlidir!” kuralına uymalıdır (Emery ve Purser, 1996:224). Tüm katılımcılara adil bir şekilde davranılmalı ve katılımcıların statüsüne bakılmaksızın tüm katkılar kaydedilmelidir. Ayrıca moderatör ileri sürülen fikirler hakkında olumlu ya da olumsuz hiçbir dönüt sağlamaz ya da yönlendirmelerde bulunamaz. Arama konferansları, grupların işbirlikçi, akılcı ve yetkin bir şekilde “olgun gruplar” olarak işlev görebilecekleri koşulları yaratır (Emery ve Purser, 1996:125). Bu nedenle, konferans yöneticileri, Solomon Asch’ın (1952) geliştirdiği ‘etkili iletişimin dört ilkesini’ kullanır: açıklık, karşılıklı paylaşılan ortak alan, temel psikolojik benzerlik ve güven duygusu.

Konfransın ikinci ana unsuru olan katılımcılar ise, amaca uygun olarak belirli

yetkinlik ve yatkınlığa sahip olmaları gerekmektedir. Konferansın ana temasına uygun olmayan katılımcı profili olumlu katkı sunmaktan ziyade gerek zaman kaybına gerekse de anlamsız tartışmalara neden olabilmektedir. İstenilen katılımcı özelliği, ana temaya uygun paydaş ve ilgili kişiler olarak belirlenmelidir. Konferans katılımcılarının, belirlenen konunun uzmanı olması gerekmektedir. Ayrıca konferanslara istekli ve gönüllü katılım esasına önem verilmelidir. Konferans boyunca statü, rütbe veya yaş gibi kriterler herhangi bir üstünlük emaresi olarak belirlenmemeli ve herkesin eşit söz ve zaman hakkına sahip olduğu vurgulanmalıdır. Bununla birlikte zamanın optimal kullanımını açısından ayrıntılı konuşmalara müsemma gösterilmeyeceği ilk andan itibaren bildirilmelidir. Konferans katılımcılarının başkalarının da düşüncelerine önem vermeleri ve herhangi bir tartışmaya girmeden ortak akla ulaşmaları beklenir.

Arama konferanslarında gruba dahil olan tüm üyelerin sorumluluk almalarına izin verilmesi önem taşımaktadır. İşin idare ve düzeninin sorumluluğu bizzat işi yapan kişilerle ilişkilendirilmektedir. Bu durum rekabetçi bir

ortamdan ziyade işbirliği fırsatının yaratılmasına zemin hazırlamaktadır (Emery ve Purser, 1996:36.)

1.5. Arama Konferansının Yürütülmesinde Dikkate Alınması Gereken Hususlar

Planlama. Arama konferansının sorunsuz işlenmesi, konferansın tasarımının, katılımcıların, zaman çerçevelerinin, lojistiğin, sonuçların ve hatta olası durumların tasavvur edilmesi dahil olmak üzere sürecin her yönünün titiz bir şekilde planlanmasına bağlıdır (Axelrod 1992).

Yapı. Axelrod (1992), başarılı konferans sonuçlarının sağlanmasında yapının kilit bir faktör olduğunu ileri sürer. Konferansla ilgili etkinliklerin ve görevlerin ana hatları önceden planlanabilir ve çalışma kitapları, sunumlar veya notlar gibi kullanılacak veya dağıtılacak materyaller önceden hazırlanabilir.

Zaman Yönetimi. Etkinlik sırasında etkinliklerin hızının ayarlanması, araştırmacıların, katılımcıların ve gönüllülerin zamanının doğru kullanılması ve ayrıca konferans sırasında farklı etkinlikler arasında sorunsuz geçiş sağlanması açısından önemlidir. Axelrod (1992), zaman yönetimi ile ilgili olarak, zorlu bir tem-

ponun daha iyi sonuçlar verdiğini bulmuştur. Her gruba bulgularını rapor etmeleri için verilen süre, diğer grupların sıkılmasını önlemek ve onları meşgul etmek için sınırlandırılmalıdır.

Kayıt. İşlemlerin hem göze batmayacak şekilde hem de farklı yöntemler kullanılarak kaydedilmesine özen gösterilmelidir. Kayıt, tartışmaların ve süreçlerin doğal bir akışını sağlamalıdır, böylece katılımcılar tartışmalarında kendilerini engellenmiş hissetmezler ve kendilerinden beklendiğini hissettikleri bilgileri “performans” yapmamalı veya kanıtlamamalıdır. Özellikle kalabalık bir grupta hem ses hem de görüntü kaydının kullanılması, araştırmacının tartışmanın ayrıntılarını ve tartışmanın kime atfedileceğini daha sonra ayırt etmesini sağlayacaktır.

1.6. Arama Konferanslarının Kullanım Alanları

Arama konferansları çok çeşitli sorunlarda ve kurumlarda Amerika, Kanada, Avustralya, İngiltere ve Norveç gibi ülkelerde son 20 yıldır kullanılmaktadır. Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV)’ın da belirttiği gibi, son beş senedir Türkiye’de çeşitli holding, dernek, sektör kuruluşu, kamu kurulu-

şu ve şirketlerde de uygulanmaktadır. Arama konferansları, birçok farklı alanda kullanılabilir. Arama konferansları, aşağıdaki alanlarda yaygın olarak kullanılmaktadır (Anson ve Willis, 1993; Axelrod, 1992; Tandy, 1991; Parks ve diğerleri, 1994; Schafft ve Greenwood, 2003; Schusler ve diğerleri, 2003; Fuller ve diğerleri, 2000; Pasmore, 1995; Purser, 1998; Warzynski ,2004; Pelletier ve diğerleri, 1999):

- Yönetim
- Organizasyon geliştirme ve kuruluşları yeniden tasarlamak
 - Stratejik planlama
 - Proje yönetimi
 - Ar-Ge
 - Yenilik ve yaratıcılık
 - Eğitim
 - Organizasyon tasarımı
 - Sosyal hizmetler
 - Toplum bilinci ve kalkınma projeleri
- İnsan hakları
 - Politika geliştirmek

1.7. Arama konferanslarının geleceği.

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte, arama konferansları daha kolay ve daha verimli bir hale geleceği su götürmez bir gerçektir. Konferansın önemli bir kısıtı olan fiziksel mekan zorunluluğu ise günümüzde giderek gelişmekte olan sanal gerçeklik, artırılmış gerçeklik ve metaverse gibi teknolojilerle ortadan kaldırılarak işleyiş daha kullanışlı ve gerçekçi bir hale getirilebilecektir. Bununla birlikte bulut bilişim teknolojileri de süreci daha verimli bir hale getirecektir.

Arama konferanslarının geleceği, daha iyi bir dünya için önemli bir fırsattır. Arama konferansları, insanların bilgi ve deneyimlerini bir araya getirerek, ortak akıl yaratarak ve ortak hedefler belirleyerek, dünyayı daha iyi bir yer haline getirebilir. Sürdürebilir bir dünya hedefine ulaşmada etkin bir araç olacağını söylemek yerinde olacaktır.

2. SANAYİ VE GÖÇÜN İZİNDE YÜKSELEN BİR KENT: GEBZE

Çelik'in 2003 yılında Gebze belediyesi için hazırladığı Gebze'nin tarihi ve sosyal yapısını anlattığı iki ciltlik kitabı, araştırmacılar için Gebze ile ilgili ayrıntılı ve derin bilgiler sunar. Kitapta belirtildiği üzere Gebze, coğrafi konumu itibariyle İstanbul'u Anadolu'ya bağlayan Bağdat Yolu üzerinde olması nedeniyle zengin bir tarihi geçmişe sahip. Gebze'nin tarihi, eski Yunanlılar'ın ve Romalılar'ın Bitinya (Bithynie) dedikleri bir lokasyona dayanıyor. Bölge, tarihin hemen hemen bütün dönemlerinde, özellikle Asya ile Avrupa kıtaları arasındaki en önemli geçit yeri olan Kocaeli Yarımadası'nın coğrafi konumunun öneminden dolayı, birçok ulusun yurdu olmuş veya medeniyetlerinden izler bırakmış. M.Ö. XII. yüzyılın başlarında bölgeye Yunan kökenli Frikler'in göç ettiği biliniyor. Bu dönemde Trakya'dan İzmit dolaylarına göçler devam ettiği de belirtiliyor. Ancak, antik çağ Gebze'sinin konumu dair kesin bilgilere hala ulaşamamaktadır.

M.Ö. 281-246 yıllarında Kral 1. Nicomede'nin egemenliğindeki Bitinya Krallığı döneminde, günümüzde Gebze'nin bulunduğu

verde Dakibyza ve Libyssa adında yerleşmeler mevcutmuş. Özellikle ünlü Kartacalı komutan Hannibal, krallık döneminde bu bölgeye yerleşmiş. Hannibal, Zama harbindeki yenilgisinin ardından Bitinya Krallığı'na sığınır ve burada yaşamını sürdürür. Bu nedenle, eski Gebze'nin yerini araştıran birçok tarihçi ve araştırmacı çalışmalarını devam ettiriyor.

Gebze isminin kökeni ve nereden geldiğine dair bir çok tez var. Bunlardan ilkinin, Evliya Çelebi ünlü eseri Seyahatnamesi'nde Kekbeziye ismini kullanarak belirtir ve kelimenin kökeninin Gelbize'den türediğini yazar. Başka bir önemli tarihçi İbrahim Hakkı Konyalı ise Gebze adının eski Osmanlı arşiv kaynaklarında Geybüyze, Geybüveyze, Geyibüveyze, Geyiboyze, Geykivize şeklinde yazıldığını ve günümüzdeki haline eriştiğini vurgular. Bazı araştırmacılar ise, Gebze'nin bir zamanlar Osmanlı ve Bizans savaşçıları arasında sık sık el değiştiren ve özlenen bir yer olarak "Gel bize" veya "Bize gel" ifadelerinden türeyerek zamanla "Gebze"ye dönüştüğünü öne sürer. Gerçekten de elden bırakılmayacak kadar vazgeçilmez, elde edildiğinde de define değerinde bir kent Gebze. Bu nedenle ismini hak ediyor.

Kente dair en eski ve bilinen kaynaklar Osmanlı İmparatorluğu döneminde mevcuttur. Gebze, önemli bir yer olarak korunmuş ve Osmanlı Beyliğinin kurulmasında önemli bir rol oynamıştır. Orhan Gazi, bölgenin imarı ve gelişimi için çaba sarf etmiş ve Gebze’de cami gibi yapılar inşa etmiştir. Osmanlı İmparatorluğunun son yıllarında da Gebze, İstanbul’a ve Kocaeli’ye bağlı bir kaza olarak önemini sürdürmüştür (Yavuzylmaz, 2013). Gebze, 15. yüzyılda Kocaeli sancağına bağlı bir nahiye olarak varlığını sürdürür. Ancak, İstanbul’un fethiyle birlikte, Anadolu’ya yapılan yolculuk ve seferlerde önemli bir menzil haline gelir. Bu dönemde, Gebze yerleşimi “ma’mure” olarak nitelendirilen güvenli bir yerleşim bölgesi olarak kabul ediliyordu. Gebze’nin önemi, Yavuz Sultan Selim ve Kanuni Sultan Süleyman dönemlerinde, vezirlik yapmış olan Çoban Mustafa Paşa’nın yönetimi altında artmaya başlar. Çoban Mustafa Paşa, Mısır Valisi olarak görev yaptığı yıllarda Gebze’de 16. yüzyılda bir külliye inşa ettirir. Bu külliyenin yapılmasıyla birlikte Gebze askeri, ekonomik ve kültürel açıdan bir merkez haline gelmiş ve önemli bir menzil kasabası olarak öne çıkmıştır (Ünver, 1931). 17. yy’ da Evliya Çelebi ‘nin seyahatnamesinde övgülerle andığı, selatin camilerine benzettiği ve

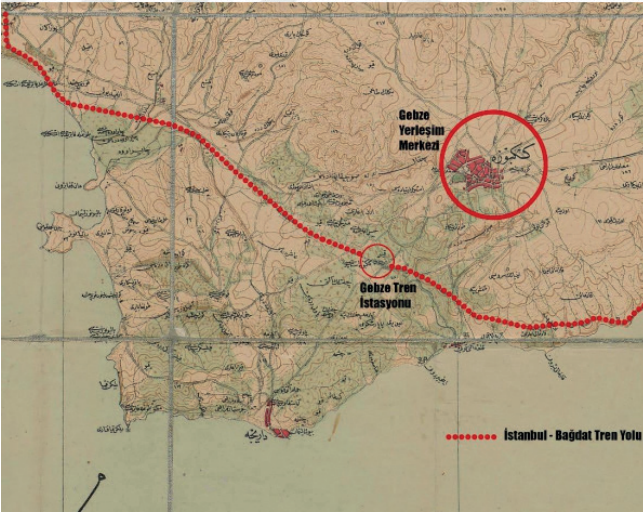
mimari yönden eşsiz olduğunu dile getirdiği (Dağlı ve Kahraman, 1999) Çoban Mustafa Paşa Külliyesi, günümüzde Gebze ilçe merkezinde yer alan ve bölgeye kimlik kazandıran önemli anıtsal eserlerdendir.

Şekil...: Çoban Mustafa Paşa Camii (1523)

1867 yılında yapılan idari değişiklikle Gebze, Kartal kazasına bağlanarak İstanbul İli sınırlarına dahil edilir. Gebze, bu dönemde ağırlıklı olarak küçük sanayi işletmelerine ev sahipliği yapan bir yerleşimdir (Çelik, 2003). Ancak, 19. yüzyılın sonlarında, İstanbul-Bağdat tren yolunun Gebze'den geçmesi (Kösebay Erkan, 2007) ve kurulan küçük ölçekli sanayi işletmeleri nedeniyle Gebze'nin menzil kassabası rolü değişmeye başlar. Tren yolunun kent merkezinden uzak bir noktada olması,

Gebze'nin bir "sönmüş köy" durumunda kalmasına yol açmış ve sonrasında bu tren yolu, bölgedeki ulaşım ağıyla bağlantılı olan tüccar ve yolcu ilişkisini olumsuz etkilemiş ve sonuç olarak ilçenin sosyal ve ekonomik imkanlarını azaltmıştır. Bu gelişmeler, Gebze'nin klasik dönemde bir transit geçiş kasabası olmasından kaynaklı olan konaklama işlevini de olumsuz etkilemiş ve ilerleyen yıllarda kentin farklı bir rol üstlenmesine yol açmıştır (Çelik, 2003).

Şekil : 1915 tarihli Gebze Haritası, Salt Araştırma

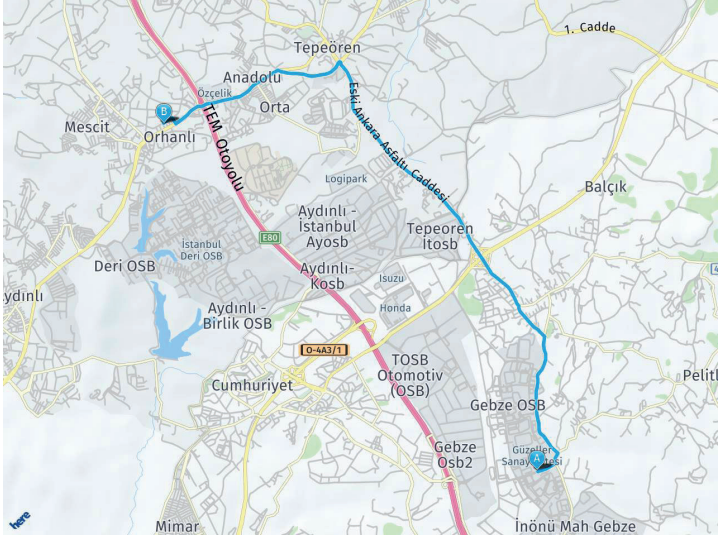
1. Dünya Savaşı'nda Osmanlı İmparatorluğunun yenilmesi üzerine Gebze de düşman kuvvetleri tarafından işgal edilir. İngilizler ve Yunanlılar, bölgeyi ele geçirir ancak sonrasında

yenilgiye uğrayarak geri çekilir. Bu süreçte Gebze, Anadolu'nun önemli yerlerinden biri olmuş ve Türk kuvvetleri ile İngiliz askerleri arasında sınıra yakın bir konumda bulunmuştur. 18-19 Ocak 1923 tarihli Hakimiyet-i Milliye-Ankara Gazetesi'nde Atatürk'ün bölgeyi ve Gebze'yi ziyaret ettiğinden bahsedilir. Atatürk Gebze'deki askeri birliklerin durumundan memnun kalarak geri dönmüştür. İstanbul'un terk edilmesinden sonra Gebze ve Çevresi tamamen emniyet altına alınır. Cumhuriyet'in ilanına kadar kimi zaman İstanbul, kimi zaman da Kocaeli'ye bağlı bir kaza olan Gebze, Cumhuriyet'in ilanından sonra yeni iller kanununa göre il olan İzmit'e bağlanır. 1960'ların başında, İstanbul'daki sanayinin merkezden yakın kentlere taşınması süreciyle birlikte Gebze başka bir kimlik kazanır. Artık kentin çehresi ve sosyodemografik yapısı radikal bir değişim göstermeye başlar.

Şekil : Gebze Organize Sanayisi (GOSB)

Kocaeli'nin endüstrisinin büyük bir kısmını ev sahipliği yapan Gebze, Türkiye sanayisinin %15'ini barındıran Marmara Bölgesi'nin en büyük ikinci ilçesidir. Gebze, Anadolu'nun İstanbul'a ve Avrupa'ya bağlantı noktasında, limanlar, havalimanı, devlet demir yolları ve E-5, TEM karayollarının çevresine kuruludur. Doğu-batı yönündeki yolların etkisiyle, Gebze kentsel alanı ve sanayisi bu doğrultuda gelişmiş bir sanayi bölgesidir. İstanbul nüfusunun artışı, şehrin sorunlarını artırmış ve sanayi tesislerinin İstanbul dışında yerleştirilmesi gerekliliği doğmuştur. Bu nedenle, yeni yerleşim yeri arayışları sonucunda sanayi tesislerinin çoğu Gebze'ye, İstanbul'a en yakın konuma yerleştirilmiştir. Gebze'nin cazip hale gelmesinde toprağın ucuz ve kolay bulunabilir olması büyük etkiye sahiptir. Ayrıca, kentin limanlara yakınlığı, E-5 ve TEM karayollarının kesişiminin de olması, havalimanları ve demiryollarına yakın olması, ticaret ve taşımacılık açısından Gebze'yi önemli bir konuma getirmiştir. Gebze'nin genellikle Karadeniz ve Akdeniz bölgeleri arasında bir geçiş özelliği taşıması da dikkat çekicidir. Gebze Ticaret Odası (2023) verilerine göre, kentte 10 Adet Organize Sanayi Bölgesi ve toplam 1384 işletme ve bu firmalarda çalışsan yaklaşık 130.000 kişi istihdam edilmektedir.

Şekil : Gebze Haritası

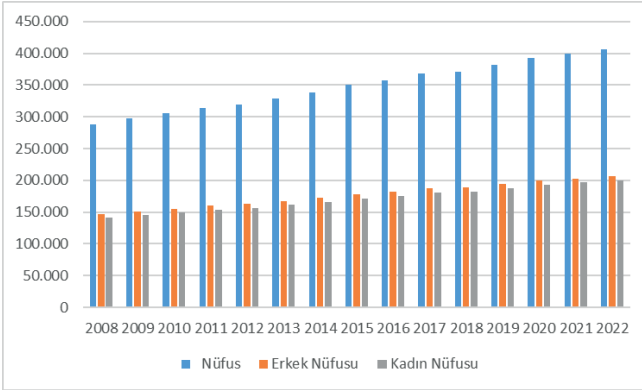
Gebze, Marmara sahiline 7 km, İzmit'e 49 km ve İstanbul'a 45 km uzaklıkta bulunur. Deniz seviyesinden yüksekliği 130 metredir. Günümüzde Gebze, kara, deniz ve demiryollarının kesiştiği önemli bir kavşak noktasıdır. İlçe sınırları içinde göl, dağ ve akarsu bulunmasa da, yaklaşık 650 metre yüksekliği geçmeyen tepeler ve sırtlar vardır. En yüksek tepesi Gaziler Tepesi'dir ve akarsu yerine dereler ve derecikler bulunur.

Gebze, genellikle Karadeniz ve Akdeniz bölgeleri arasında bir geçiş noktası olarak önemli bir rol oynar. İklim özelliği yaz mevsisi-

mi sıcak ve az yağışlı, kış mevsimi ise oldukça serin ve daha fazla yağışlıdır. Yıllık ortalama yağış miktarı 550 mm civarında ve çok yağış Aralık-Ocak aylarında, en az yağış ise Ağustos ayında görülür. En sıcak ay Ağustos, en soğuk ay ise Ocak'tır. Ayrıca Gebze Körfez şeridi üzerindeki yerleşim yerleri, doğal koyları ve plajlarıyla çekici bir özellik taşır. Tarım, meyvecilik ve sebzeçilik, bölgedeki ekilebilir topraklarda gelişmiş durumdadır. Yoğun sanayi yapısıyla öne çıkan Gebze, idari olarak Kocaeli'ye bağlı olsa da, İstanbul iline yakınlığı nedeniyle ticari ve sosyal ilişkileri İstanbul ile de gelişmiştir. Uzun yıllar il olma çabaları olmasına rağmen şu an itibarıyla Gebze, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi sınırları içindedir ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne bağlanmamıştır. 2008 yılında çıkarılan bir kanunla birlikte, Gebze'ye bağlı olan Çayırova, Darıca ve Dilovası ilçe statüsü kazanmış, bu da Gebze'nin nüfusunu bölüştürmüştür. Bölgedeki artan sanayi yapıları ve iş fırsatları nedeniyle gerçekleşen göçler, plansız bir nüfus artışına neden olmuş ve günümüze kadar süren olumsuz kentsel ve toplumsal gelişmelere zemin hazırlamıştır.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK, 2022) yayınladığı verilere göre, Kocaeli ilinin

en büyük ve en gelişmiş ilçesi olan Gebze'nin nüfusu, 2008 yılından 2020 yılına kadar sürekli artış göstermiştir. Aşağıdaki grafik, Gebze'nin yıllara göre nüfus değişimini göstermektedir. Grafikte görüldüğü gibi, Gebze'nin nüfusu 2008 yılında 288.549 iken, 2022 yılında 407.019'a ulaşmıştır. Bu nüfus artışının sebepleri arasında sanayi ve ticaret faaliyetlerinin yoğunluğu, ulaşım olanaklarının gelişmesi ve göç hareketleri sayılabilir.

Şekil...: Yıllara Göre Gebze Nüfus Bilgileri

2.1. Gebze'nin Sosyoekonomik Yapısı

Gebze'nin sosyoekonomik yapısı, sanayi ve ticarete dayalı bir yapıdır. İlçede birçok sanayi kuruluşu ve ticaret merkezi bulunur. İlçede otomotiv, tekstil, kimya, plastik, metal, elektronik ve gıda gibi bir çok çeşit sektörde

kitlesel üretim yapılmaktadır. Gebze’de ayrıca birçok ticaret merkezi de mevcut. Bu ticaret merkezlerinde giyim, ayakkabı, elektronik, beyaz eşya, mobilya ve ev eşyası gibi ürünler satılmaktadır.

Gebze’nin eğitim seviyesi, Türkiye ortalamasının üzerindedir. İlçede birçok okul ve üniversite bulunur. Gebze’deki okullarda, öğrencilerine kaliteli bir eğitim verilmektedir. Gebze’deki üniversitelerde, öğrencilerine yükseköğrenim imkanı sunulmaktadır. Ancak her yerde olduğu gibi burada da eğitimde fırsat eşitliği noktasında adaletsizlik kendi gösteriyor. Kentin kimi yerlerinde batı standartlarında ama tamamen özel okullarda eğitim verilirken, çoğu lokasyonda yeterli ve kaliteli kamu eğitimi talebi karşılanamamakta. Kalabalık sınıflar, yetersiz materyal vb... bir çok olumsuz durum boy gösteriyor. Bununla birlikte kreş ve çocuk bakım yerleri alt ve orta sınıf için erişime kapalı halde.

İlçede birçok hastane ve sağlık ocağı mevcut. Gebze’deki hastanelerde, hastalara kaliteli bir sağlık hizmeti verilmesi amaçlansa da iç ve dış göç artışı nedeniyle hizmetlere erişimde sorunlar yaşandığı dile getirilmekte. Kamu hastanelerinden randevu almak zorlaşmakta, alanında uzman doktor ve sağlık emekçisi sa-

yısı talebi karşılama da yetersiz bulunmaktadır. Bu nedenle ilçe halkı bu ihtiyacını ya özel hastanelerden karşılamakta ya da ekonomik durumu yeterli olmayanlar ise Kocaeli merkez ve İstanbul daki kamu sağlık kuruluşlarından yararlanmaktadır.

Gebze'nin kültürel yapısı, ilçenin tarihi geçmişi ve coğrafi konumu ile şekillenmiştir. Anadolu ile Balkanlar arasında önemli bir geçiş güzergahı üzerinde yer alması nedeniyle, Gebze'de farklı kültürlerin izlerini görmek mümkündür. Bu yapı, ilçenin halk oyunları, müzik ve yemekleri gibi unsurlarda kendini gösterir. Gebze'nin halk oyunları, Anadolu'nun farklı yörelerinden gelen oyunların bir karışımıdır. Aynı durum Gebze'nin yemeklerinde de kendini gösterir. Gebze gastronomisi Anadolu ve Balkan mutfağının bir karışımıdır adeta. Gebze'de kültürel etkinlikler, ilçenin kültürel yapısının korunması ve yaşatılması için oldukça önemlidir. Gebze'de her yıl düzenlenen kültürel etkinlikler, ilçenin halkını bir araya getirilmesini amaçlayarak ortak bir kent kimliği yaratmayı amaçlar. Ayrıca ilçenin kültürel yapısı, turizmine de katkı sağlamaktadır. Gebze'ye gelen ziyaretçiler, ilçenin kültürel etkinliklerine katılarak ilçenin kültürel zenginliğini deneyimleyebilmektedir. İlçede birçok tarihi

eser ve kültürel mekan mevcut. Gebze'deki tarihi eserler, ilçenin geçmişine ışık tutuyor.

Kartacalı ünlü komutan Anibalın Anıt Mezarı,

Türk Müzeciliğinin kurucusu sayılan Ünlü Ressam Osman Hamdi Bey Konağı

Hünkar Çayırı

Ballıkayalar kampçılık ve trekking doğa sporları alanı

Gebze'nin sosyal yapısı, dinamik bir karakter içerir. İlçede birçok sosyal etkinlik ve organizasyon (kermes, konser, tiyatro, şehir günleri vb...) düzenlenmektedir. Gebze'deki sosyal etkinlikler ve organizasyonlar, ilçenin sosyal hayatını canlı tutar. İstanbul'a yakın

olması insanlar için bu tür etkinliklere erişim noktasında birçok fırsat sunar.

Tüm bu ilerleme, ekonomik gelişim ve beşeri çeşitliliğin beraberinde getirdiği pozitif etkileşim diyalektik olarak karşıt olguları da insanların yaşamına dâhil etmiştir. Kontrolsüz büyüme, gelir dağılımındaki adaletsizlik, gettolaşma ve sayılamayacak derecede birçok olumsuzluk ilçenin ve insanların günlük yaşamlarına sirayet etmiştir.

Bu çalışmanın ana amacı, Gebze de yaşanan sorunların tespiti üzerinden yaşanabilir, kaliteli ve modern bir Gebze için perspektif sunmaktır. İlçeyi bilen sakinlerden ve alanında uzman bilim insanlarının da katkısıyla yapılan çalışma benzer örnekler açısında da araştırmacılara perspektif sunmayı amaçlamaktadır.

3. UYGULAMA

Çalışmanın bu aşamasında “*Gebze’nin Bugünü ve Geleceği*” temalı Arama Konferansı uygulaması geliştirildi. Gebze’nin sorunlarını, çözüm önerilerini ve bunların önceliklerini ortak akılla belirlemek için bir araya gelen bir çok dernek, sendika ve mahalle temsilcisinden oluşan 120 civarındaki katılımcı entelektüel ve zihinsel bir üretim faaliyetinde bulunarak toplantıya katkı sundu. Projenin eş yürütücüsü olarak Gebze’de faaliyet yürüten bir siyasi partinin desteği ve teşviki alınmıştır. Çalışma iki tam gün sürmüş, ilk gün 120, ikinci gün ise 76 kişilik bir katılım sergilenmiştir. İkinci oturuma katılımda görülen azalmanın nedeni mazeret ve zaman kısıtı olduğu belirlenmiştir.

Etkinliğin ilk gününde açılış konuşmaları yapılmış ve konferansın metodolojisi hakkında bilgi verilmiştir. Ardından Gebze’nin öncelikli sorunlarının ne olduğu sorusu katılımcılara sunulurken beyin fırtınası tekniği uygulaması aşamasına geçilmiştir. Beyin fırtınası, bir problemin veya sorunun çözümü için fikir üretmek amacıyla kullanılan bir grup problem çözme tekniğidir (Osborn, 1953). Beyin fırtınası sırasında katılımcılar, fikirlerini özgürce

ve eleştirmeden paylaşırlar. Bu sayede, yeni ve yaratıcı fikirler ortaya çıkabilir.

Beyin fırtınası, aşağıdaki adımlar izlenerek gerçekleştirilir (Parnes, 1967):

- Bir problem veya sorun belirlenir.
- Bir grup katılımcı oluşturulur.
- Katılımcılara problem veya sorun hakkında düşünceleri ve fikir üretmeleri için zaman verilir.
- Katılımcılar, fikirlerini özgürce ve eleştirmeden paylaşırlar.
- Tüm fikirler bir kağıda veya tahtaya yazılır.
- Yazılan fikirler grup tarafından tartışılır ve değerlendirilir.
- En iyi fikirler seçilir ve uygulanır.

Beyin fırtınasının bazı faydaları şunlardır (De Bono, 1970):

- Yeni ve yaratıcı fikirlerin ortaya çıkmasını sağlar.
- Katılımcıların fikirlerini paylaşmalarına ve işbirliği yapmalarına olanak tanır.

- Problem çözüme sürecini hızlandırır.
- Grup çalışmasının etkinliğini artırır.

Bu süreçte tüm katılımcılar kısaca sorunları dile getirmiş toplam 136 adet fikir ortaya atılarak sorun tespiti yapılmıştır. Bu sorunlar ayıklama, gruplama ve düzeltme işlemi yapıldıktan sonra 5 Likert tipinde anket formu haline getirilerek katılımcılara uygulanmıştır.

Rensis Likert tarafından 1932 yılında geliştirilen ölçek, bir kişinin bir konu hakkındaki görüşünün veya duygusunun yoğunluğunu ölçmek için kullanılır. Likert ölçeği, bir ifadeye veya soruya yanıt olarak beş veya daha fazla seçenek sunar. Seçenekler genellikle “tamamen katılıyorum”, “katılıyorum”, “ne katılıyorum ne katılmıyorum”, “katılmıyorum” ve “tamamen katılmıyorum” şeklindedir. Ölçek bir kişinin bir konu hakkındaki görüşünü veya duygusunu ölçmek için güvenilir ve geçerli bir yöntemdir. Uygulanan anket vasıtasıyla sorunların ağırlıklandırılması bulunmuş ve öncelik sırasına göre listelenmiştir.

Sonraki aşamada, SWOT Analizi yöntemine geçilmiştir. SWOT analizi, bir organizasyonun iç ve dış çevresini analiz etmek için kullanılan bir tekniktir. Bu analiz, organizasyonun güçlü ve zayıf yönlerini, fırsatlarını ve tehdit-

lerini belirlemeyi amaçlar. Yöntem, organizasyonun stratejik planlama sürecinin önemli bir parçasıdır (David, 2013).

SWOT analizi, dört temel faktörü dikkate alır:

- Güçlü yönler: Organizasyonu diğerlerinden ayıran ve ona rekabet avantajı sağlayan faktörlerdir.
- Zayıf yönler: Organizasyonu diğerlerinden dezavantajlı kılan faktörlerdir.
- Fırsatlar: Organizasyon için büyüme ve gelişme fırsatı sağlayan faktörlerdir.
- Tehditler: Organizasyon için büyüme ve gelişmeyi engelleyen faktörlerdir.

SWOT analizi, giderek artan bir şekilde organizasyonları stratejik planlama sürecinde yaygın uygulanan bir kullanım alan haline gelmiştir (Thompson vd., 2013). Ancak, SWOT analizinin sınırlamaları da dikkate alınmalıdır. SWOT analizi, sadece mevcut duruma odaklandığı için, gelecekteki olasılıkları dikkate almamaktadır. Bu nedenle, SWOT analizi, gelecekteki olasılıkları dikkate alan diğer stratejik planlama teknikleriyle birlikte kullanılmalıdır.

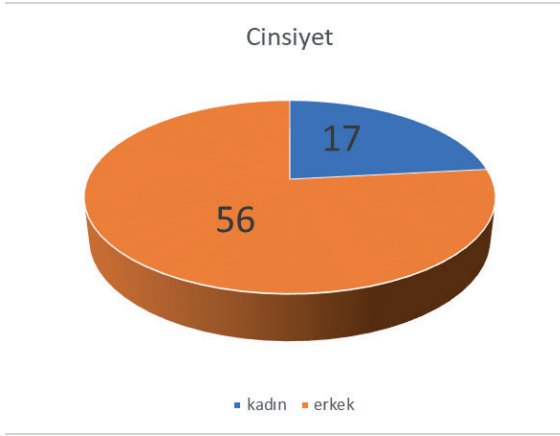
Üçüncü bölümde, sektörel ve tematik olarak Gebze'nin sosyo-ekonomik, kültürel hedeflerine-stratejilerine yer verilmiştir. Katılımcılar temalar bağlamında hedefler ve stratejiler belirlemişlerdir. Grup beyin fırtınalarının sonuçlarının tüm katılımcılar huzurunda sunulmaları sağlanıp kayıtlar alınmıştır.

Dördüncü bölümde de katılımcılarla birlikte Gebze'yi betimleyen Misyon ve Vizyon bildirgelerine yer verilmiştir.

3.1. Birinci Oturum-Birinci Bölüm: Sorun Grupları ve Öncelikler, Sorun Gruplarına Göre Sorun Önceliklerinin Belirlenmesi

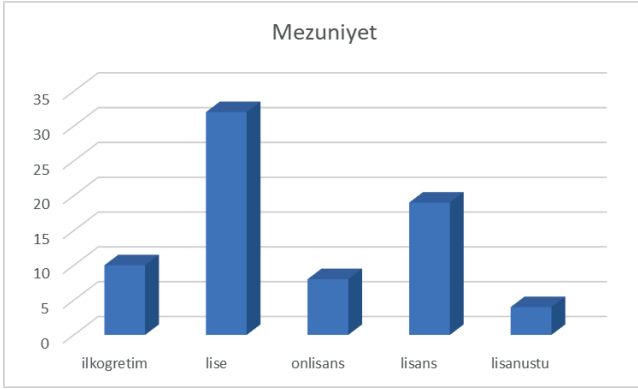
“Gebze'nin Dünden Bugüne Sorunları” konulu oturumda, katılımcılara kısa cümlelerle kentte yaşanan sorunlara dair fikir sunmaları istenmiştir. “Beyin Fırtınası Tekniği” olarak da bilinen ve 1 saat süren etkinlik sonunda 136 adet sorun tespit edilmiştir. Ardından bu sorunlar yine katılımcılar tarafından belirlenen kategorilere atanmıştır. Bu 136 sorun ifadelerinin eşanlamlı olanları birleştirilmiş, anlam düşüklüğü olanlar düzenlenmiş ve hatalı olanlar arındırıldıktan sonra 100 maddelik sorun ifadesine ulaşılmış ve sonuç olarak 11 sorun kategorisi belirlenmiştir. Elde edelin

veriler, içerisinde katılımcıların demografik bilgilerini de içeren bir anket formuna dönüştürülerek (Ek 1), katılımcılara puanlandırılma yapımları dağıtılmıştır. Önceliklendirme anketine toplam 73 kişi katılmıştır. Ankete katılanların demografik yapısı ve oluşan soru gruplarına göre öncelikleri aşağıda sunulmuştur:

Şekil...: Katılımcıların Cinsiyet Durum Grafiği

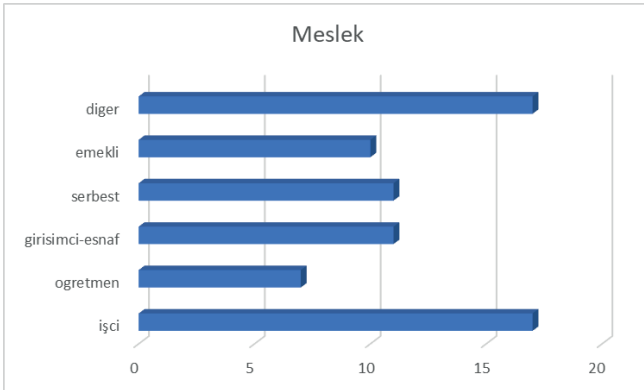
Ankete katılanların 17'si kadın(%24), 56'sı erkek (%76) katılımcılardan oluşmaktadır. Katılımcıların mezuniyet durumunu gösteren grafik aşağıda sunulmuştur.

Şekil...: Katılımcıların Mezuniyet Durum Grafiği

Katılımcıların mezuniyet yoğunluğuna bakıldığında en fazla 32 kişilik temsiliyetle lise mezunları görülmektedir.

Meslek durumunu gösteren grafik aşağıda sunulmuştur.

Şekil...: Katılımcıların Meslek Durum Grafiği

Katılımcıların meslek dağılımı incelendiğinde, emek kenti Gebze'yi tarif edercesine, işçi (17) yoğunluğu öne çıkmaktadır. Bununla birlikte anket katılımcılarının yaş ortalaması 46,1 olarak saptanmıştır.

3.1.1 Sorun Grupları ve Öncelikleri

Ankete sorularına verilen cevaplar doğrultusunda kategoriler içerisinde yer alan maddelerin aldıkları ortalama değere göre önceliklendirilmeleri aşağıdaki gibi saptanmıştır:

1-Kentleşme ve Yapılaşma	Ortalama
Pazar yerinin, nalburcuların ve düğün salonlarının şehrin çok dışında olmaması	3,3562
Uzun vadeli kent planlamasının yapılmaması	4,6712
Altyapı sorunu	4,4384
Galericiler sitesi, büyük bir kent parkı, katlı otopark, modern bir otopark ve hal bulunmaması	4,2055
Organize Sanayi Bölgelerine girişlerinin organize olmaması	3,9863
Gebze'nin kent meydanı ve kent meydanlarının olmaması	4,2877
Çarpık kentleşme ve yeşil alanların inşaata dönüştürülmesi	4,6301
Elektrik tellerinin yer altına alınmaması	4,2877
Mahallelerde yürüyüş alanlarının ve bisiklet yolunun olmaması	4,2466
Bütün kamusal alanların tahrip edilmesi, doğal afet durumlarında halkın toplanma alanlarının olmaması	4,3973
Gebze Center'in önündeki battı çıktının Tatlıkuyu Köprüsüne kadar uzatılmaması	3,3288
Sosyal alanların darlığı ve çocuk parklarının olmaması	4,3014
Bazı ticari alanların şehir merkezinde bulunması	3,6027

Kentin engelli dostu olmaması ve engellilere uygun bir kent altyapısının olmaması	4,5753
Kıyı planının olmamasından dolayı halk plajının olmaması	4,2466

Kentleşme ve Yapılaşma ana kategorisinin en önemli sorunları üstünlük sırasına göre; uzun vadeli kent planlamasının yapılmaması, çarpık kentleşme ve yeşil alanların inşaata dönüştürülmesi, kentin engelli dostu olmaması ve engellilere uygun bir kent altyapısının olmaması olarak saptanmıştır. Gebze Center'in önündeki battı-çıktının Tatlıkuyu Köprüsüne kadar uzatılmaması sorunu ise katılımcılar tarafından bir problem olarak görülmemektedir.

2-Sağlık ve Sosyal Politikalar	Ortalama
Semtlerde kreşlerin, , emekli dinlenme evinin ve kimsesizlere- yaşlılara bakımevinin olmaması	4,4384
Kadın sığınma evlerinin yetersiz olması	4,4110
Sokak hayvanlarına barınak yetersizliği	4,4247
Otizmlili ve Down sendromlu çocukların iş yaşamına kazandırılmaması	4,3562
Kentte yaşayan yoksulların kent imkanlarından yeteri kadar yararlanmaması - SSP	4,3425
Tüm emeklilere, köylüye ücretsiz ulaşımın olmaması	3,8082
Meslek hastalıkları hastanesinin olmaması	4,3699
Olası iş kazalarına anında müdahale etme olanağının olmaması	4,2740
Yeteri kadar engelli rehabilitasyon merkezinin olmaması	4,1918
İşçi kenti Gebze'de işçiye özel yatırımın olmaması	4,1233
Gebze merkezde Cemevinin olmaması	4,0548
Aş ve taziye evlerinin olmaması	4,1781

Üniversite öğrencilerinin ücretsiz kullanacağı çamaşırhane olmaması	3,6712
Yatalak yaşlılar ve evsizler için bakım ve huzurevinin olmaması	4,2877
Alzheimer merkezinin olmaması ve demans hastalarının ailelerine eğitim verilmemesi	4,0548
Sağlık ve eğitimin alanındaki yaygın yetersizlik	4,3151
Beyaz yakalı çalışanların Gebze’de ikametinin sağlanmaması	3,4247
Sağlık ocaklarının randevulu olması, sağlık hizmetlerinin yetersiz olması	3,5342
Tam teşekküllü bir araştırma hastanesinin ve AMATEM merkezinin olmaması	4,2466

Sağlık ve Sosyal Politikalar sorun kategorisinin en önemli öncelikleri ise; sokak hayvanlarına barınak yetersizliği, kadın sığınma evlerinin yetersiz olması ve semtlerde kreşlerin, emekli dinlenme evinin ve kimsesizlere yaşlılara bakımevinin olmaması olarak tespit edilmiştir. Bununla birlikte, beyaz yakalı çalışanların Gebze’de ikametinin sağlanmaması sorunu önemli görülmemektedir.

3-Sivil Toplum ve STK’lar	Ortalama
Kooperatifleşmenin olmaması	4,3151
Halkın denetiminin olmaması	4,4110
Kentlerde yaşayanların kendi haklarına sahip çıkılmaması, Gebze’nin sahibinin olmaması, kentlilik bilincinin oluşmaması	4,3151
Üreticinin doğrudan tüketiciye ulaşmasına olanak sağlayacak kooperatiflerin olmaması	4,4658
Gebze’nin il olması için STK’ların yeterince çaba göstermemesi	4,1781
Gençlik meclisinin kurulmaması	4,1370

Ev kadınlarının el emeklerinin pazarlama sorunu	4,0137
Halkın yönetime etkin katılmaması	4,4795

Sivil Toplum ve STK'lar kategorisinin en önemli sorunları ise; üreticinin doğrudan tüketiciye ulaşmasına olanak sağlayacak kooperatiflerin olmaması ve halkın yönetime etkin katılmaması olarak bulunmuştur.

4-Yönetim -Finans	Ortalama
Belediyenin tüm kaynaklarının müteahhitlere verilmesi	4,3836
Özelleştirme, yerelleştirme ve ticarileştirmenin neden olduğu olumsuzluk ve yaygın kapitalist anlayışı	4,0959
Sanayi fuarı, Ekolojik Pazar yeri olmaması	4,3151
Gebze'nin il olmaması	4,3425
Yeni yapılan binalara otopark ruhsatının verilmemesi	3,9452
Cafe ve restoranların başka amaçlarla kullanılması	3,6712
Uyuşturucu kullanımının yaygınlığı ve önlemek için denetiminin olmaması	4,4658
Belediyelerde taşeron işçiliğinden kaynaklanan sendikal çalışma hakkının olmaması	4,5068
Okul kantinlerinin belediyece yeterince denetlenmemesi	4,3973
Belediyenin imkanlarından tüm halkın eşit olarak yararlanmaması	4,6438
Kentin risk analizinin ve Kriz yönetiminin olmaması	4,6575
Tüm mahallelerin yatırımlardan eşit olarak yararlanmaması	4,6027
Sosyal yardımın seçim malzemesi yapılması	4,6438
Aşırı göçün kentli nüfusun oluşmasının önüne geçmesi	4,4521
Uluslararası örgütlerin küresel yaklaşımları nedeniyle kentlerde yarattığı tahribat	4,0411
STK'ların desteklenmemesi	4,2055

Kamu arazilerinin yandaşlara satılması ve belediye ihale ve harcamalarının şeffaf olmaması	4,6027
Belediyenin belirlediği Pazar alanlarının, deprem alanlarının imara açılması	4,5342
Sokak ve caddelerin daraltılarak kaldırım müteahhitlerine rant olması	4,3836
Bugüne kadarki belediye başkanlarının halktan yana olmaması	4,0274
Elektrik ve su faturalarında gereksiz ilaveler yapılması	4,5890
Sektör sektör toplu mekanların, organize bölgelerin olmaması	3,9452
Mahallelerde çözüm masasının olmaması	4,1644
Bina üstü baz istasyonlarının çok fazla olması	4,0822
Bilinçsizce iş kazalarının olması, önlemlerinin alınmaması	4,1370
Mahallelerde yeteri kadar spor tesisi olmaması	4,3014
Yiyecek içecek sektöründe marketlerin çok sık olması	3,4521
İspark sorunu	4,5205
Alkollü hizmet sunan mekanların olmaması	3,6164
Gebze'nin yoğun göç ve nüfus artışına bağlı planlama eksikliği	4,2740
Gebze merkezde öğretmenevinin olmaması	3,9452
Kentsel dönüşümün rantsal dönüşüme dönüştürülmesi	4,6164

En çok sorunun içinde toplandığı Yönetim Finans kategorisinde bir çok madde önemli olmakla birlikte ilk üç sıralaması şu şekilde tespit edilmiştir: Kentin risk analizinin ve kriz yönetiminin olmaması, belediyenin imkanlarından tüm halkın eşit olarak yararlanmaması ve sosyal yardımın seçim malzemesi yapılması. Katılımcıların çok önemli görmediği sorun ise, yiyecek içecek sektöründe marketlerin çok sık olması durumudur.

5-Ulaşım	Ortalama
Otobüs duraklarının başka araçlarla işgali ve üstü açık duraklar	4,1507
Hafif raylı sistem ağının olmaması ve trafik kaosu	4,6438
Eski Hisar'da feribot kuyruğunun yüksek olması nedeniyle köy yollarına girişte sıkıntı olması	3,7808
Deniz ulaşımından yeterince faydalanılamaması ve ulaşımın pahalı olması	4,3014

Ulaşım kategorisinde en önemli iki sorun hafif raylı sistem ağının olmaması ve trafik kaosu olarak gösterilmiştir.

6-Ekonomi	Ortalama
Muhtarların ekonomik sorunları	2,8904
İşsizlik	4,5205

Ekonomi kategorisi ise işsizlik sorunu ile en büyük ortalamaya ulaşmıştır.

7-Eğitim	Ortalama
Yüksek öğrenim öğrencileri için yurt eksikliği	4,3151
Okul öncesi, İlköğretim ve orta öğretimlerde kültürel, bilim merkezinin olmaması	4,4932
İlköğretim ve ortaöğretimde devlet okullarının azlığı	4,2603
Gebze'nin niteliklerine uygun bir üniversitenin, meslek yüksek okulunun ya da konservatuarının olmaması	4,5342
Kent ve üniversite etkileşiminin olmaması	4,3973

Eğitim kategorisinin en önemli sorunu; Gebze'nin niteliklerine uygun bir üniversitenin, Meslek Yüksekokulunun ya da konservatuarının olmaması olarak ifade edilmiştir.

8-Göç	Ortalama
İlçemizde Suriye orijinli göçmenlerin neden olduğu sorunların çözümünde plansızlık	4,4247
Göç probleminin devam etmesi	4,3014

Göç kategorisinin en önemli sorunu Suriyeli göçmenlerdir. Bun göre en önemli göç problemi; Suriye orijinli göçmenlerin neden olduğu sorunların çözümünde plansızlıktır.

9-Çevre	Ortalama
Sanayi atıklarının denetlenmemesi	4,7260
Gürültü ve çevre kirliliği	4,5753
Okul bahçelerinin peyzaj sorunu	3,9315

Çevre kategorisi, sanayi atıklarının denetlenmemesi problemiyle temsil edilmektedir.

10-Tarım	Ortalama
Çiftçilik ve hayvancılıkla uğraşanlara KOBİ desteğinin olmaması	3,8493
Büyükşehir yasalarıyla köylerde meraların ve tarım arazilerin talan edilmesi	4,4795
Tarım ve hayvancılık için alan kalmaması	4,2329

Tarım açısından en önemli sorun; Büyükşehir yasalarıyla köylerde meraların ve tarım arazilerin talan edilmesidir.

11-Kültür –Sanat	Ortalama
Belediye kültür merkezlerinin demokratik kitle örgütlerine yeterince tahsis edilmemesi	4,2603
Kültür, sanat faaliyetlerinin yetersizlikleri	4,4795

Gebze'yi sembolize eden anıtların olmaması	4,0000
Cumhuriyetin ve devrimlerinin sembolize edildiği bir kent müzesinin olmaması	4,2192
Tarih ve kültürel değerlerin çok olmasına karşın bunun turizme dönüştürülememesi	4,2466
Gebze'ye yakışacak kütüphanenin bulunmaması	4,4110

Kültür –Sanat kategorisinde iki temel sorun önem arz etmektedir: Kültür-sanat faaliyetlerinin yetersizlikleri ve Gebze'ye yakışacak kütüphanenin bulunmaması.

Sonuç olarak tüm sorun ifadeleri üzerinden bir karşılaştırma yapıldığında en önemli sorun; sanayi atıklarının denetlenmemesi olarak en öne çıkmaktadır.

3.2. İkinci Oturum-İkinci Bölüm: Gebze'nin SWOT Analizi

Temel amacı; herhangi bir konu için karar verme aşamasında güçlü veya zayıf, avantajlı veya dezavantajlı noktaların bir bütün halinde ele alınması olarak özetlenebilecek olan SWOT analizi tekniğiyle Gebze'nin iç ve dış dinamikleri sorgulanmıştır. Katılımcılar 4 farklı gruba (Fırsatlar grubu, Tehlikelerin belirlenmesi grubu, Kuvvetli yön grubu ve Zayıf yön grubu) ayrılmış ve kendi seçtikleri bir başkan eşliğinde önceliklerini belirlemişler ve ardından da raporlarını tüm katılımcılara sunmuşlardır. Oluşan sonuç tablosu aşağıda sunulmuştur:

<u>FIRSATLAR</u>	<u>TEHDİTLER</u>
<ul style="list-style-type: none">• Yatırım ve teşvikler; Bilim, Finans ve Sanayi sektörlerince bolca yapılmaktadır.• Ulaşım ağı genişliği; deniz, kara, hava ve demiryolu güzergahları Gebze'den geçmekte ve İstanbul ile Anadolu bağlantısı Gebze üzerinden sağlanmaktadır.• Coğrafi konumu; stratejik öneme sahiptir.	<ul style="list-style-type: none">• Göç (iç-dış göç ve gündüz göçü) ; ekonomik, kentsel , güvenlik ve sağlık sorunları yaratmaktadır.<ul style="list-style-type: none">• Plansız sanayileşme; çevre kirliliği, işsizlik, kadın işsizliği, çocuk işçi sömürsü ve sendikasılaşma sorunlarını üretmektedir.• Cemaatler; toplumsal hayata müdahale ederek özgür bireyi yok etmeye, kadını toplumsal hayatın dışına itmeye, devletin mali kaynaklarını ele geçirmeye ve kentsel bilinci yok ederek kutuplaşmayı arttırmaktadır.

<u>KUVVETLİ YÖNLER</u>	<u>ZAYIF YÖNLER</u>
<ul style="list-style-type: none">• <i>Ulaşım;</i> ülkenin her yönünden hava, kara, deniz ve demiryolu ulaşımına sahip olunması gerek ekonomik etki bakımından gerekse de sosyal hareketlilik açısından katkı sağlamakta ayrıca metropollere erişim kolaylığı sağlamaktadır,• <i>Sanayi kenti olması;</i> istihdam sağlmasına, ülkedeki tek sendikalar birliğinin varlığına ve örgütlülüğünün yüksek olmasına, büyümeye müsait bir kent olmasına, dinamik ve üreten bir kent olmasına ve de bilimsel araştırma kurumlarının mevcudiyetini katkı sağlamaktadır.• <i>Genç nüfus yoğunluğuna sahip olması;</i> üretime katkı sunarak ekonomiye canlılık katmasına ve sosyal faaliyetlerin artmasına neden olmaktadır.• <i>Coğrafi konumu;</i> turizme, sanayiye ve tarıma dayalı kalkınmaya olanak sağlamaktadır.	<ul style="list-style-type: none">• <i>24 saat yaşayan/üreten bir kent olması;</i> her ne kadar olumlu bir etken olsa da sosyal yaşama olumsuz etkileri de bulunmaktadır.• <i>Genç nüfusa sahip olması;</i> yaratılan genç işsizlik nedeniyle gençleri, gerek psikolojik sorunlara gerekse de suçlara teşvik etmektedir.• <i>Ulaşım politikasının olmaması;</i> otopark, engelli dostu yollarının ve bisiklet yolunun bulunmamasına, öğrencilere ücretsiz ulaşımın sağlanmamasına, toplu taşıma araçlarının çalışma saatlerinin kısıtlı olmasına neden olmaktadır.• <i>Sağlıksız yaşam ve çevre koşulları;</i> yeşil alanların eksikliğine, spor alanlarının yetersizliğine, deniz kirliliği ve bir çok kronik probleme neden olmaktadır.• <i>Eğitim felsefesinin yetersizliği;</i> kentlilik bilincinin oluşmamasına, göçle gelenlerin entegre olamamasına, otizmli ve down sendromlu çocuklar için eğitim alanlarının oluşturulmamasına, okul kantinlerinin sağlıklı denetlenmemesine, bilim merkezlerinin olmamasına ve kütüphanelerin yetersiz olmasına sebebiyet vermektedir.• <i>Mülkiyet sorunu;</i> rüşvet, raiç bedel, rantsal dönüşüm, köylerde meraların sanayiye peşkeş çekilmesi gibi sıkıntıları ortaya çıkarmaktadır.

Her grup tekrar bir araya gelerek, sonuç maddelerini sıralamış ve toplamda yukarıdaki tablo oluşturulmuştur. Böylece bu veriler baz alınarak politika geliştiricilere ayrıntılı bir yol haritası sunulması sağlanmıştır.

3.3. Üçüncü Oturum-Üçüncü Bölüm: Gebze'nin Geleceğinin Tasarımı, Hedef- Strateji

Konferansın üçüncü oturumunda katılımcılar 8 gruba ayrılarak, belirlenen konu başlıklarına göre hedef ve strateji tasarım planları yapmaları istenmiştir. Plan gereğince; gruplardan belirlenen konu üzerinde öngöründe bulunup, bunların nasıl uygulanacağına dair politika geliştirmeleri istenmiştir. Gruplara göre tasarımların sonuçları -“Ne-Nasıl Yapılmalı” bağlamında aşağıda sunulmuştur:

1-Yatırımlar ve Girişimcilik	
Ne yapmalı?	Nasıl yapmalı?
-Ticari, zirai, turizm, eğitim, sosyal, sanayi, AR-GE hafif raylı sistemi, otogar, geri dönüşüm tesisi, organik tarım kooperatifi ve kuluçka merkezi yatırımları yapılması, - Belediyeye ait işyerlerinin yeni girişimcilere %50 iskontolu verilmesi	Gebze'nin tanıtımı, turlar, mahalle düzeyinde KOMEK desteği, yetişmiş personele şirket kurulumlarında 2000 TL hibenin belediye tarafından karşılanması, - Ticaret odası KOSGEB, meslek odaları , OSB, Belediye, İş-kur işbirliği ile destek sağlanması, -Danışmanlık desteği sağlanması

2-Altyapı, İmar-İnşa ve Kentleşme	
Ne yapmalı?	Nasıl yapmalı?
<ul style="list-style-type: none"> - Minimum 50 yıllık Master planı yapılması, - Dış mahallelerin merkeze entegrasyonu gerçekleştirilmesi, - Yapı yoğunluğu olan bölgelere imar şartı koyulması 	<ul style="list-style-type: none"> -Bilimsel veriler baz alınarak ve halkın görüşünün Master planına entegre edilmesi, - Garson belediye anlayışının gerçekleştirilmesi, - Altyapı ve üst yapısının çalışmalarının raporlanıp tamamlanması, -ADA uygulamasının gerçekleştirilmesi
3-Sivil Toplum ve STK'lar	
Ne yapmalı?	Nasıl yapmalı?
<ul style="list-style-type: none"> - Güçlü bir örgütlenme ve önündeki engellerin kaldırılması, - Bilinçli toplum ve özgür birey ahlaki geliştirilmesi, - Siyasetten ve devletten bağımsız, tarafsız bir yönetim anlayışı inşa edilmesi, - Toplumsal sorunlara sahip çıkılması, - Yöresel dernekler ile ilgili ekonomik misyon üstlenilmesi 	<ul style="list-style-type: none"> -Örgütlenmenin anayasal bir hak olduğu bilincini geliştirecek yapılar üretilmesi, - Yöre derneklerinin Gebzelilik bilincine katkı sunması için koordinasyon sağlanması, - Yöresel zenginliklerini festivallerle halka sunulması, - Hemşerilik dernekleri platformu (Gebzelilik bilinci, Gebze'nin gelişimine katkı) kurulması

4-Tarım Politikaları	
Ne yapmalı?	Nasıl yapmalı?
<ul style="list-style-type: none"> -Mera, otlak, tarım alanlarının aktif hale getirilmesi, - Hava, su, toprak kirliliğinin azaltılması, - Her türlü sanayi üretimi ve atıklarının denetlenmesi - Bölgedeki stratejik ve ekolojik ürünlerin (zeytin, nar üzüm vb) desteklenmesi - Hayvansal üretim oranının artırılması 	<ul style="list-style-type: none"> -Tarım ve hayvancılık alanlarının imara kapatılması, - Atık toplama merkezlerinin oluşturulması, -Üretim ve tüketim kooperatifleri kurulması, - Hayvansal, bitkisel üretime teşvik sağlanması, - Veteriner, ziraat mühendisi ve teknikerlere iş alanları açılması

5-Yerel Yönetim Politikaları	
Ne yapmalı?	Nasıl yapmalı?
<ul style="list-style-type: none"> -Bütçenin denetlenmesi, - Kamu yararının gözetilmesi, - Kentin önceliklerinin tespitinin yapılması, -Tasarıfın sağlanması, -Belediyenin gelirlerinin artırılması, -Kadın emeğinin eğitimlerle çeşitlendirilmesi, - Her okula çok amaçlı spor salonları açılması, - İkinci bahar evleri (büyük kompleksler),kadın ve çocuk yaşam evleri, anti-alerjik kreşler, engelli ve otizmlili çocuklar merkezi, halkevleri açılması, - Sivil Toplum Kuruluşlarının destekleneceği merkezlerin açılması 	<ul style="list-style-type: none"> -Belediyenin gelirlerinin düzenli toplanması, -Belediye işletmelerinin direkt belediye tarafından işletilmesi, -Sanayi kuruluşlarının kente katkısının artırılması -Geri dönüşümün hem çevre hem de gelir açısından değerlendirilmesi, -Ekolojik tarımın desteklenmesi, teşvik edilmesi ve belediye işletmeleri kurarak gelir elde edip, kooperatif desteklenmesi, -Üniversite, TÜBİTAK ve sanayi kuruluşlarıyla ortak projeler üretilmesi, -Yöresel derneklerin bağlı olacağı il dernekleri platformuna bina tahsis edilmesi, - Kentleşmeyi sağlayacak imar planları (ranta dayalı olmayan, insani yaşam koşullarının sağlandığı planlar) geliştirilmesi

6-Spor, Kültür ve Sosyal Yaşam	
Ne yapmalı?	Nasıl yapmalı?
<ul style="list-style-type: none"> - Mahalleler bazında spor kompleksleri yapılması, -Geniştirilmiş kaldırımların yürüyüş ve bisiklet yollarına dönüştürülmesi -Sanat sokaklarının kurulması ve geliştirilmesi -Ev kadınlarının el işi üretimlerinin sergilenmesi ve satış olanağının sunulması, - Spor turnuvaları düzenlenmesi (futbolun dışında da), -Gençlik konserlerinin düzenlenmesi, -Mahalleler bazında engelli rehabilitasyon merkezlerinin geliştirilmesi 	<ul style="list-style-type: none"> -Sportif ve sanatsal alanlarda yetenek tespiti ve başarılı öğrencilere burs ve teşvik yapılması, - Eskişehir kalesi ve Osman Hamdi Bey müzesinin görsel ve sanatsal projelerle canlandırılması. -Festivaller düzenlenmesi -Mahalle bazında çalışan annelere kreş desteği sağlanması

7-Eğitim Politikaları	
Ne yapmalı?	Nasıl yapmalı?
<ul style="list-style-type: none"> - 'Orman okulu', 'deniz okulu' gibi etkinliklerle çocukların çevre bilincinin geliştirilmesi, - Ulaşımın öğrencilere okul giriş/çıkış saatlerinde ücretsiz olması, otobüs güzergahlarının okul önlerinden geçmesi, - Okul yapısının çocukların pedagojik ihtiyaçlarına uygun hale getirilmesi (açık/kapalı spor salonları), - Bilim merkezi (üniversitelerle ortaklaşarak) açılması, - Çağa uygun kütüphanelerin (yaş sınırı gözetmeksizin herkesin rahat kullanabileceği ortam) açılması, - Matematik köyünün kurulması 	<ul style="list-style-type: none"> - Kent kültürü ile ilgili çalışmalar (yemek, gezi, tiyatro vs) düzenlenmesi, -Belediyenin teşviki ile öğrencileri Gebze'ye çekecek projeler (yurt vs) üretilmesi, - Eğitim alanındaki sendikalarla istişareler yapılması, - Belediye tarafından, öğrencilere sosyal ve kültürel geziler (bilim merkezi, müze vs) düzenlenmesi,

8-Kadın ve Gençlik Politikaları	
Ne yapmalı?	Nasıl yapmalı?
<ul style="list-style-type: none"> -Kadınları ve gençleri sosyal yaşama katılımının sağlanması, - El emeğinin gün yüzüne çıkarılarak kadınların üretim ve girişiminin desteklenmesi, - Gençlerin kitap okumaya teşvik edilmesi, - Her mahalleye spor sahası inşa edilmesi, - Otizmlı ve down sendromlu gençlerin sosyal yaşama kazandırılması, - Kadın sığınma evlerinin artırılması, - ÇİM: çocuk izleme merkezi kurulması 	<ul style="list-style-type: none"> - Kadınların üzerindeki çocuk yükümlülüğünü azaltmak için her mahalleye kreş açılması, - Mahallelerde kadın ve gençlik meclisleri kurulması, - Mahallelerde el emeği atölyeleri oluşturularak, çarşıda ortak bir noktada el emeği ve organik pazar kurulması, -Bir saat kitap okuyan gence 1 saat ücretsiz bisiklet hizmetinin sunulması, - Fikir atölyeleri, tiyatro, şiir, müzik grupları oluşturulması ve yazlık sinema günleri etkinlikleri düzenlenmesi, - Spor sahalarının ücretlendirmesinde geri dönüşüm teşvikinin sağlanması, (örnek. 50 mavi kapak getirene 1 saat saha kiralanması) - Durakların kütüphaneye dönüştürülmesi (kitap bırakıp ve durakta bulunan kitabı okuyabilme imkanı), - Belediyeye ait işletmelerde engelli gençlere iş imkanı. (Down cafe) sağlanması, - Kadın sığınma merkezlerinde ve ÇİM'lerde -çocuk izleme merkezi-hukuki ve psikolojik destek birimlerinin oluşturulması

3.4. Dördüncü Oturum-Dördüncü Bölüm: Gebze'nin Misyon ve Vizyon Bildirgeleri

Bu bölümde katılımcılar dört gruba ayrılarak Gebze'yi tarif edebilecek misyon ve vizyon bildirgelerini konu alacak kavramlar geliştirmeleri istenmiştir. Toplam 4 grubun sunduğu misyon ve vizyon kavramları ile misyon ve vizyon bildirgeleri aşağıda sunuldu.

<u>Misyon</u>	<u>Vizyon</u>
1. Emegın başkenti	1. Üretim ve tarih kenti Gebze
2. Sanayinin beyni	2. Tarihi ipek yolunun kavşagında farklı kültürlerin yanyana, mutlu bir yaşam paylaştığı, denizi, havası ve suyuyla tertemiz, hemşehrisi olmaktan gurur duyulan sağlıklı yaşam kenti... Gebze... ben Gebzeliyim.
3. Kùltürler başkenti	3. Bize yetki verin Anadolu'nun Avrupa'ya açılan kapısı olan Gebze'yi dünya kenti yapalım.
4. Yedi iklim Dört mevsim Anadolu'nun simgesi	
5. Doğunun batıya açılan penceresi	
6. Yeşil, gri, mavi kent	
7. Emekçilerin çekim merkezi	
8. Türkiye'nin mozaiği	
9. Yaşlanmayan kent	
10. Osman Hamdi'nin kenti	
11. Yeşilin, denizin, enginarın, zeytinin kenti	
12. İpek yolunda bulunma	
13. Doğu-batı kültürünün etkileşim merkezi	
14. Fatih'in otağı, Hannibal'ın mezarı, Yahya Kaptan'ın mezarı	
15. Mustafa Paşa Camii'nin varlığı	
16. Sanayi kenti, üreten kent, emekçi kenti	
17. Türkiye ekonomisinin can damarı	
18. Ülkenin sanayi ve istihdam yükünü taşıyan kent	
19. Üreten Gebze, tüketen Türkiye	
20. Biz üretiyoruz ülkemizle paylaşıyoruz	

3.4.1. Hedef Misyon-Vizyon İlkeleri Tespiti

Yukarıdaki tabloda oluşturulan kavramlar doğrultusunda oluşan maddeler grup tarafından tartışılmış ve herkesin üzerinde mutabakata vararak oluşturduğu misyon ve vizyon ilkeleri şu şekilde belirlenmiştir.

Misyon: Refahın üretildiği, emeğin gözetildiği, Anadolu'nun yaşatıldığı İpekyolu'nda bir kent: Gebze.

Vizyon: Kent mimarisiyle, deniz etkileşimiyle, lojistik üsleriyle, yüksek teknolojik sanayisiyle, çevre duyarlılığıyla, ekolojik tarım ve turizmiyle, adil refah paylaşımıyla dünya kenti Gebze.

4. SONUÇ

Toplumsal bir varlık olan insanın içinde bulunduğu çevreyi değiştirme ve dönüştürme isteği binlerce yıl boyunca tarihin seyrini değiştirmekle kalmamış, doğayı ve uygarlıkları da geri dönölmez bir devinime sokmuştur. Bu süreç insanlığa her seferinde refah, zenginlik ve mutluluk sunmamıştır. Bu amaç ve niyetle çabalansa da toplumlar beklenmedik olumsuzluk ve felaketlerle yüz yüze gelmiştir. Sonu şiddet ve savaşlarla biten felaketlerin temelinde ekonomik ve siyasi nedenler belirleyici faktördür. Nedeni ne olursa olsun gelişmenin ve ilerlemenin önünü tıkayan bir çok neden önceden ön görülebilir olgulara dayanır.

Bu olguları önleyebilmek ya da ortaya çıktığında da çözebilmenin yolu tek bir kişi ya da örgütün karar verme sürecini belirlemesinden değil, sorunun tüm paydaşlarının çok boyutlu yaklaşımları ve yatay örgütlenmelerle, katılımcı ve müzakere süreçlerini işletilebilmesiyle mümkün olacağı artık inkar edilemez bir gerçektir. Birlikte karar verme, farklı bakış açılarını ve deneyimleri bir araya getirerek ve farklı perspektiften sorunun çözümlerini noktasında önemli bir rol oynar. Arama konferansları da bu amaca hizmet etmek için üretilmiş

ve giderek de kendine literatürde yer bulmuş bir çözüm üretme yöntemi olarak yer bulmuştur. İçeriğinin esnek yapısı, aktif katılımcı sayısının fazlalığı ve hızlı tasarım süreci onu kullanılabilir karar destek süreci olarak örgütlerin hizmetine sunar. Bununla birlikte gelişen bilişim teknolojilerin varlığı da konferansın uygulanabilirliğini arttırmaktadır. Yöntem Dünya'da hızlı bir gelişim göstermiş kendisine Türkiye'de de uygulama alanı bulmuştur. Özellikle 2009 yılından itibaren her yıl düzenli olarak yapılan Akademik Turizm Eğitimi Arama Konferansları buna çok iyi bir örnek olarak sunulabilir. Bununla birlikte özellikle özel girişimlerinde birçok faaliyetinde yöntemi kullandığı dikkate değerdir.

Bu çalışmada bir ilk olarak ilçe bazında, geniş kapsamlı ve katılımlı bir Arama Konferansı örneği çalışıldı. 2008 yılında dörde ayrılmadan önce Türkiye'nin en büyük ilçesi olan Gebze'nin temel sorunları ve çözüm politikaları birbirinden farklı bakış açısına sahip katılımcılar tarafından işlendi ve raporlaştırıldı. Araştırma sonuçlarının ve çerçevesinin bundan sonra geliştirilecek arama konferansı çalışmalarına örnek teşkil etmesi bizim için en önemli katkı olacaktır. Konferansın esnek yapısı içerik ve yöntem güncellemeleri yapılarak

daha optimal hale getirilebilir ve karar destek sistemleri oluşturabilir.

Daha yaşanılabilir ve sürdürülebilir bir dünya yaratmak, barışın ve refahın hakim olduğu yarınlar için bu tür teknik ve yöntemlerin bizlere katkı sunacağı su götürmez bir gerçektir. Bu nedenle akademide bir rehber olması amacıyla bu çalışmanın araştırmacılara rehber olması en büyük hedefimizdir.

KAYNAKÇA

- Dingsyør, T., and Moe, N.B. 2008. "The Impact of Employee Participation on the Use of an Electronic Process Guide: A Longitudinal Case Study," IEEE Transactions on Software Engineering (34:2), Mar/Apr 2008, pp. 212-225.
- Axelrod, D. 1992. "Getting Everyone Involved: How One Organization Involved Its Employees, Supervisors, and Managers in Redesigning the Organization," The Journal of Applied Behavioral Science (28:4), December 1, 1992, pp. 499-509.
- Emery, F., and Trist, E. 1965. "The Causal Texture of Organizational Environments," Human Relations (18), pp. 21-32.
- Emery, M., and Purser, R.E. 1996. The Search Conference: A Powerful Method for Planning Organizational Change and Community Action. San Francisco: Jossey-Bass.
- Bunker, B.B., and Alban, B.T. 1997. Large Group Interventions: Engaging the Whole System for Rapid Change. Jossey-Bass San Francisco.
- Stoddard, D.B., and Jarvenpaa, S.L. 2000. "Business Process Redesign: Tactics for Managing Radical Change," in Process Think: Winning Perspectives for Business Change in the Information Age. pp. 47-72.
- Fuller, C., Griffin, T., and Ludema, J.D. 2000. "Appreciative Future Search: Involving the Whole System in Positive Organization Change," Organization Development Journal (18:2), pp. 29-41.

- Weisbord, M.R. 1992. *Discovering Common Ground: How Future Search Conferences Bring People Together to Achieve Breakthrough Innovation, Empowerment, Shared Vision, and Collaborative Action*. San Francisco: Berrett-Koehler Publishers
- Baskerville, R., Pries-Heje, J., Slaughter, S., Ramesh, B., and Levine, L. 2003. "Is Internet-Speed Software Development Different?," *IEEE Software* (20:6), pp. 70-77
- Rehm, R., Cebula, N., and Ryan, F. 2002. *Futures That Work: Using Search Conferences to Revitalize Companies, Communities and Organizations*. New Society Pub.
- Williams, T. 1979. "The Search Conference in Active Adaptive Planning," *The Journal of Applied Behavioral Science* (15:4), pp. 470-483
- Worley, C.G., Mohrman, S.A., and Nevitt, J.A. 2011. "Large Group Interventions: An Empirical Field Study of Their Composition, Process, and Outcomes," *The Journal of Applied Behavioral Science* (47:4), December 1, 2011, pp. 404-431.
- Axelrod, D. 1992. "Getting Everyone Involved: How One Organization Involved Its Employees, Supervisors, and Managers in Redesigning the Organization," *The Journal of Applied Behavioral Science* (28:4), December 1, 1992, pp. 499-509
- Gustavsen, B. (2006). *Theory and practice: the mediating discourse*. İçinde Reason, P. ve Bradbury, H. (Ed.), *Handbook of Action Research* (ss. 17-26). London: Sage.

- Warzynski, C. C. (2004). Future-Search Conferences at Cornell University, *New Directions for Institutional Research*, 2004 (123), 105-112.
- Neumann, A. (2000) . Large Group Interventions and An Evaluation of The Effectiveness of The Search Conference Methodology, Unpublished Master's Thesis, Royal Roads University, Canada.
- Williams, T. A. (1979). The search conference in active adaptive planning, *The Journal of Applied Behavioral Science*, 15 (4), 470-483.
- Granata, E. G. (2005). An Assessment of Search Conferences: Citizen Participation and Civic Engagement in Turbulent Times, Unpublished PhD Thesis, Colorado University, Denver.
- Guzman, J. J. (2005). Participation and Development in Mexico. Unpublished PhD Thesis, Pennsylvania University, ABD.
- Asch, S. (1952). *Social psychology*. Prentice Hall: Englewood Cliffs, New Jersey.
- Axelrod, D. 1992. "Getting Everyone Involved: How One Organization Involved Its Employees, Supervisors, and Managers in Redesigning the Organization," *The Journal of Applied Behavioral Science* (28:4), December 1, 1992, pp. 499-509.
- Kaul, M. (2014). Genres of Inquiry in Design-Science Research: Applying Search Conference to Contemporary Information Systems Security Theory, Unpublished PhD Thesis, Georgia State University, Atlanta.
- Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) <https://www.tepav.org.tr/upload/files/ha->

ber/1255443159r4798.Arama_Konferansi.pdf.
Erişim tarihi, 12/05/2023.

- Celep, M. (2022). Bir Bilgi Üretim Platformu Olarak Türkiye'deki Geleneksel Akademik Turizm Eğitimi Arama Konferanslarının Analizi, Yayınlanmamış Tez, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ankara.
- Aktan, C. C. (2008). Stratejik yönetim ve stratejik planlama. Çimento İşveren Dergisi, 22(4), 4-21.
- Babüroğlu, O., Esen, A. A., Aktaş, E. ve Ecer, Ç. (2010). Adana turizm arama konferansı. Adana Turizm Arama Konferansı, Seyhan Otel, Adana, 1-88.
- Çelik G., (2003) , “Gebze (Sosyo-Ekonomik Bir İnceleme)”, Cilt 1, Gebze Belediyesi.
- Yavuzylmaz A., (2013), “Gebze Çeşmeleri”, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 6 (25), 577-593.
- Ünver S., (1931), “137 Numaralı Defter”. “Ord. Prof. Dr. Süheyl Ünver'in Defter ve Notlarında (Kocaeli İzmit- Gebze)”, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi.
- Dağlı Y., Kahraman S. A., (1999), “Evliya Çelebi Seyahatnamesi: Bursa- BoluTrabzon- Erzurum- Azerbaycan- Kafkasya- Kırım- Girit”, 2. Cilt 1. Kitap, Yapı Kredi Yayınları.
- Kösebay Erkan Y., (2007), “Anadolu Demiryolu Çevresinde Gelişen Mimari ve Korunması”, Doktora Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi.
- Türkiye İstatistik Kurumu, <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=49685>, Erişim tarihi, 12/05/2023.
- Gebze Belediyesi: <https://www.gebze.bel.tr/>, Erişim tarihi, 12/05/2023.

- Fukuyama, F. (1995). Social capital and the global economy, *Foreign Affairs*, 74 (5), 89-103.
- Morley, D. ve Trist, E. (1993). A Brief Introduction to the Emerys Search Conference. İçinde Trist, E. ve Murray, H. (Ed.), *The Social Engagement of Social Science. Volume II: The Socio-Technical Perspective* (ss. 674-678). University of Pennsylvania Press.
- Polanyi, M. F. D. (1999). A Qualitative Analysis and Critique of a “Future Search” Conference: Reframing Repetitive Strain Injuries for Action, Unpublished PhD Thesis, York University, Canada.
- David, Fred R. (2013). *Strategic Management: Concepts and Cases*. 13th ed. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Thompson, Arthur A., Jr., A.J. Strickland III, and John E. Gamble. (2013). *Crafting and Executing Strategy*. 18th ed. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Osborn, Alex F. (1953). *Applied Imagination: Principles and Procedures of Creative Thinking*. New York: Charles Scribner’s Sons.
- Parnes, Sidney J. (1967). *Creative Problem Solving*. New York: McGraw-Hill.
- De Bono, Edward (1970). *Lateral Thinking: Creativity Step by Step*. New York: Harper & Row.

EK1:

Arama Konferans Anketi

1- Cinsiyetiniz?

Kadın Erkek

2- Yaşınız?

3- Mezuniyet durumunuz?

İlköğretim Lise

Önlisans Üniversite

Yüksek lisans/Doktora

4- Mesleğiniz ?

İşçi

Memur

Öğr. Üyesi -Öğretmen

Girişimci-Esnaf

Öğrenci

Sağlık ve sosyal	16	Semtlerde kreşlerin, emekli dinlenme evinin ve kimsesizlere- yaşlılara bakimevinin olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	17	Kadın sığınma evlerinin yetersiz olması	(1) (2) (3) (4) (5)
	18	Sokak hayvanlarına barınak yetersizliği	(1) (2) (3) (4) (5)
	19	Otizmlı ve down sendromlu çocukların iş yaşamına kazandırılmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	20	Kentte yaşayan yoksulların kent imkanlarından yeteri kadar yararlanmaması - SSP	(1) (2) (3) (4) (5)
	21	Tüm emeklilere, köylüye ücretsiz ulaşımın olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	22	Meslek hastalıkları hastanesinin olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	23	Olası iş kazalarına anında müdahale etme olanağının olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	24	Yeteri kadar engelli rehabilitasyon merkezinin olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	25	İşçi kenti Gebze'de işçiye özel yatırımın olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	26	Gebze merkezde cemevinin olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	27	Aş ve taziye evlerinin olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	28	Üniversite öğrencilerinin ücretsiz kullanacağı camaşırhane olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	29	Yatalak yaşlılar ve evsizler için bakım ve huzurevinin olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	30	Alzheimer merkezinin olmaması ve demans hastalarının ailelerine eğitim verilmemesi	(1) (2) (3) (4) (5)
	31	Sağlık ve eğitimin alanındaki yaygın yetersizlik	(1) (2) (3) (4) (5)
	32	Beyaz yakalı çalışanların Gebze'de ikametinin sağlanmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
33	Sağlık ocaklarının randevulu olması, sağlık hizmetlerinin yetersiz olması	(1) (2) (3) (4) (5)	
34	Tam teşekküllü bir araştırma hastanesinin ve AMATEM merkezini olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)	
Sivil Toplum ve STK'lar	35	Kooperatifleşmenin olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	36	Halkın denetiminin olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	37	Kentlerde yaşayanların kendi haklarına sahip çıkmaması, Gebze'nin sahibinin olmaması, kentlilik bilincinin oluşmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	38	Üreticinin doğrudan tüketiciye olanak sağlayacak kooperatiflerin olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	39	Gebze'nin il olması için STK'ların yeterince çaba göstermemesi	(1) (2) (3) (4) (5)
	40	Gençlik meclisinin kurulmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	41	Ev kadınlarının el emeklerinin pazarlama sorunu	(1) (2) (3) (4) (5)
42	Halkın yönetime etkin katılmaması	(1) (2) (3) (4) (5)	

Yönetim ve Finans	43	Belediyenin tüm kaynaklarının mütahitlere verilmesi	(1) (2) (3) (4) (5)
	44	Özelleştirme, yerelleştirme ve ticarileştirmenin neden olduğu olumsuzluk ve yaygın kapitalist anlayışı	(1) (2) (3) (4) (5)
	45	Sanayi fuarı, Ekolojik Pazar yeri olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	46	Gebze'nin il olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	47	Yeni yapılan binalara otopark ruhsatının verilmemesi	(1) (2) (3) (4) (5)
	48	Cafe ve restoranların başka amaçlarla kullanılması	(1) (2) (3) (4) (5)
	49	Uyuşturucu kullanımının yaygınlığı ve önlemek için denetiminin olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	50	Belediyenin tüm kaynaklarının mütahitlere verilmesi	(1) (2) (3) (4) (5)
	51	Özelleştirme, yerelleştirme ve ticarileştirmenin neden olduğu olumsuzluk ve yaygın kapitalist anlayışı	(1) (2) (3) (4) (5)
	52	Belediyelerde taşeron işçiliğinden kaynaklanan sendikal çalışma hakkının olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	53	Okul kantinlerinin belediyece yeterince denetlenmemesi	(1) (2) (3) (4) (5)
	54	Belediyenin imkanlarından tüm halkın eşit olarak yararlanmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	55	Kentin risk analizinin ve Kriz yönetiminin olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	56	Tüm mahallelerin yatırımlardan eşit olarak yararlanmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	57	Sosyal yardımın seçim malzemesi yapılması	(1) (2) (3) (4) (5)
	58	Aşırı göçün kentli nüfusun oluşmasının önüne geçmesi	(1) (2) (3) (4) (5)
	59	Uluslararası örgütlerin küresel yaklaşımları nedeniyle kentlerde yarattığı tahribat	(1) (2) (3) (4) (5)
	60	STK'ların desteklenmemesi	(1) (2) (3) (4) (5)
	61	Kamu arazilerinin yandaşlara satılması ve belediye ihale ve harcamalarının şeffaf olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	62	Belediyenin belirlediği Pazar alanlarının, deprem alanlarının imara açılması	(1) (2) (3) (4) (5)
	63	Sokaka ve caddelerin daraltılarak kaldırım mütahitlerine rant olması	(1) (2) (3) (4) (5)
	64	Bugüne kadarki belediye başkanlarının halktan yana olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	65	Elektrik ve su faturalarında gereksiz ilaveler yapılması	(1) (2) (3) (4) (5)
	66	Sektör sektör toplu mekanların, organize bölgelerin olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	67	Mahallelerde çözüm masasının olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	68	Bina üstü baz istasyonlarının çok fazla olması	(1) (2) (3) (4) (5)
69	Bilinçsizce iş kazalarının olması, önlemlerinin alınmaması	(1) (2) (3) (4) (5)	
70	Mahallelerde yeteri kadar spor tesisi olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)	
71	Yiyecek içecek sektöründe marketlerin çok sık olması	(1) (2) (3) (4) (5)	
72	ıspark sorunu	(1) (2) (3) (4) (5)	
73	Alkollü hizmet sunan mekanların olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)	
74	Gebze'nin yoğun göç ve nüfus artışına bağlı planlama eksikliği	(1) (2) (3) (4) (5)	
75	Gebze merkezde öğretmenevinin olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)	
76	Kentsel dönüşümün rantsal dönüşüme dönüştürülmesi	(1) (2) (3) (4) (5)	

Ulaşım	77	Otobüs duraklarının başka araçlarla işgali ve üstü açık duraklar	(1) (2) (3) (4) (5)
	78	Hafif raylı sistem ağının olmaması ve trafik kaosu	(1) (2) (3) (4) (5)
	79	Eski Hisar'da feribot kuyruğunun yüksek olması nedeniyle köy yollarına girişte sıkıntı olması	(1) (2) (3) (4) (5)
	80	Deniz ulaşımından yeterince faydalanılamaması ve ulaşımın pahalı olması	(1) (2) (3) (4) (5)
Ekonomi	81	Muhtarların ekonomik sorunları	(1) (2) (3) (4) (5)
	82	İşsizlik	(1) (2) (3) (4) (5)
Eğitim	83	Yüksek Öğrenciler için yurt eksikliği	(1) (2) (3) (4) (5)
	84	Okul öncesi, İlköğretim ve orta öğretimlerde kültürel, bilim merkezinin olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	85	İlköğretim ve ortaöğretimde devlet okullarının azlığı	(1) (2) (3) (4) (5)
	86	Gebze'nin niteliklerine uygun bir üniversitenin, Meslek yüksek okulunun ya da konservatuarının olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	87	Kent ve üniversite etkileşiminin olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
Göç	88	İlçemizde Suriye orijinli göçmenlerin neden olduğu sorunların çözümünde plansızlık	(1) (2) (3) (4) (5)
	89	Göç probleminin devam etmesi	(1) (2) (3) (4) (5)
Çevre	90	Sanayi atıklarının denetlenmemesi	(1) (2) (3) (4) (5)
	91	Gürültü ve çevre kirliliği	(1) (2) (3) (4) (5)
	92	Okul bahçelerinin peyzaj sorunu	(1) (2) (3) (4) (5)
Tarım	93	Çiftçilik ve hayvancılıkla uğraşanlara kobi desteğinin olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	94	Büyükşehir yasalarıyla köylerde meraların ve tarım arazilerin talan edilmesi	(1) (2) (3) (4) (5)
	95	tarım ve hayvancılık alan kalmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
Kültür- sanat	96	Belediye kültür merkezlerinin demokratik kitle örgütlerine yeterince tahsis edilmemesi	(1) (2) (3) (4) (5)
	97	Kültür, sanat faaliyetlerinin yetersizlikleri	(1) (2) (3) (4) (5)
	98	Gebze'yi sembolize eden anıtların olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	99	Cumhuriyetin ve devrimlerinin sembolize edildiği bir kent müzesinin olmaması	(1) (2) (3) (4) (5)
	100	Tarih ve kültürel değerlerin çok olmasına karşın bunun turizme dönüştürülememesi -	(1) (2) (3) (4) (5)
	101	Tiyatro ve sanatsal aktivitelerin sınırlı olması	(1) (2) (3) (4) (5)
102	Gebze'ye yakışacak kütüphanenin bulunmaması	(1) (2) (3) (4) (5)	

www.seruenyayinevi.com

[/seruenyayinevi](https://www.facebook.com/seruenyayinevi)

[/seruenyayinevi](https://www.instagram.com/seruenyayinevi)

[/seruenyayinevi](https://www.twitter.com/seruenyayinevi)

